

BRE HIPOTECZNY

Wyróżniają nas ludzie.

**Sprawozdanie finansowe
BRE Banku Hipotecznego S.A. za 2011 rok
według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)**

BRE HIPOTECZNY

Warszawa, marzec 2012

SPIS TREŚCI

Wybrane dane finansowe.....	2
Rachunek zysków i strat	3
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	3
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	5
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego	7
1. Informacje o BRE Banku Hipotecznym S.A.	7
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	7
3. Zarządzanie ryzykiem finansowym	17
4. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	35
5. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości ...	36
6. Segmenty operacyjne	37
7. Wynik z tytułu odsetek	41
8. Wynik z tytułu opłat i prowizji	42
9. Wynik na działalności handlowej	42
10. Pozostałe przychody operacyjne	42
11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	42
12. Ogólne koszty administracyjne	43
13. Pozostałe koszty operacyjne	43
14. Podatek dochodowy	44
15. Ujawnienia dotyczące efektu podatkowego elementów pozostałych dochodów całkowitych	44
16. Ujawnienia dotyczące elementów pozostałych dochodów całkowitych	44
17. Kasa, operacje z bankiem centralnym	44
18. Należności od banków	45
19. Pochodne instrumenty finansowe	45
20. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	46
21. Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione	48
22. Inwestycje w jednostkach zależnych	48
23. Wartości niematerialne	48
24. Rzeczowe aktywa trwałe	50
25. Inne aktywa	51
26. Zobowiązania wobec innych banków	51
27. Zobowiązania wobec klientów	52
28. Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	52
29. Zobowiązania podporządkowane	55
30. Pozostałe zobowiązania	55
31. Odroczony podatek dochodowy	56
32. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	57
33. Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia	57
34. Zarejestrowany kapitał akcyjny	57
35. Zyski zatrzymane	58
36. Dywidenda na akcję	58
37. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	59
38. Transakcje z podmiotami powiązanymi	59
39. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	62
40. Współczynnik wypłacalności	62
41. Zdarzenia po dniu bilansowym	65

Wybrane dane finansowe

Wybrane dane finansowe	w tys. zł		w tys. EUR	
	okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	okres od 01.01.2010 do 31.12.2010	okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
I. Przychody z tytułu odsetek	230 650	218 003	55 711	54 441
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	1 517	1 405	366	351
III. Wynik na działalności handlowej	15 909	6 329	3 843	1 581
IV. Wynik na działalności operacyjnej	27 589	37 798	6 664	9 439
V. Zysk brutto	27 589	37 798	6 664	9 439
VI. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki	20 878	30 854	5 043	7 705
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(154 994)	470 411	(37 437)	117 474
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 808)	(4 087)	(920)	(1 021)
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	206 789	(494 063)	49 948	(123 380)
X. Przepływy pieniężne netto, razem	47 987	(27 739)	11 591	(6 927)
XI. Aktywa razem	4 510 572	4 100 931	1 021 231	1 035 510
XII. Zobowiązania wobec innych banków	1 341 341	1 324 356	303 691	334 408
XIII. Zobowiązania wobec klientów	178 230	242 665	40 353	61 274
XIV. Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy Spółki	389 186	368 366	88 115	93 015
XV. Kapitał akcyjny	175 000	175 000	39 621	44 189
XVI. Liczba akcji w tys. sztuk	1 750	1 750	1 750	1 750
XVII. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	222,39	210,49	50,35	53,15
XVIII. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	222,39	210,49	50,35	53,15
XIX. Współczynnik wypłacalności (w %)	11,90	12,79	11,90	12,79
XX. Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	11,93	17,63	2,88	4,40
XXI. Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	11,93	17,63	2,88	4,40

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej - kurs NBP z dnia 31.12.2011 r. - 1 EUR = 4,4168 PLN oraz kurs NBP z dnia 31.12.2010 r. - 1 EUR = 3,9603 PLN.
- dla pozycji rachunku zysków i strat i pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych - kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2011 i 2010 roku, odpowiednio: 1 EUR = 4,1401 PLN i 1 EUR = 4,0044 PLN.

Rachunek zysków i strat

	Nota	okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
Przychody z tytułu odsetek		230 650	218 003
Koszty z tytułu odsetek		(164 052)	(146 931)
Wynik z tytułu odsetek	7	66 598	71 072
Przychody z tytułu opłat i prowizji		1 517	1 405
Koszty z tytułu opłat i prowizji		(1 485)	(1 121)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	8	32	284
Wynik na działalności handlowej, w tym:	9	15 909	6 329
Wynik z pozycji wymiany		4 135	2 830
Wynik na pozostałej działalności handlowej		11 774	3 499
Pozostałe przychody operacyjne	10	3 233	1 009
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	11	(14 436)	(5 067)
Ogólne koszty administracyjne	12	(36 718)	(32 086)
Amortyzacja	23,24	(3 652)	(3 286)
Pozostałe koszty operacyjne	13	(3 377)	(457)
Wynik działalności operacyjnej		27 589	37 798
Zysk brutto		27 589	37 798
Podatek dochodowy	14	(6 711)	(6 944)
Zysk netto		20 878	30 854
Zysk netto		20 878	30 854
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. sztuk)		1 750	1 750
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)		11,93	17,63
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w tys. sztuk)		1 750	1 750
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)		11,93	17,63

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 8 do 65 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
Wynik finansowy		20 878	30 854
Pozostałe dochody podlegające opodatkowaniu		196	(148)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (netto)	16	196	(148)
Dochody całkowite netto, razem		21 074	30 706

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 8 do 65 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	31.12.2011	31.12.2010
Kasa, operacje z bankiem centralnym	17	6 218	13 319
Należności od banków	18	484	377
Pochodne instrumenty finansowe	19	7 033	5 013
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20	4 150 313	3 769 131
Lokacyjne papiery wartościowe, w tym:	21	305 557	287 823
- dostępne do sprzedaży		305 557	287 823
Aktywa zastawione	21	1 191	2 079
Inwestycje w jednostki zależne	22	65	65
Wartości niematerialne	23	2 048	1 995
Rzeczowe aktywa trwałe	24	9 083	9 027
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31	8 124	8 050
Inne aktywa, w tym:	25	20 456	4 052
- należność z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	3 233
- zapasy		18 772	-
A k t y w a r a z e m		4 510 572	4 100 931
KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec innych banków	26	1 341 341	1 324 356
Pochodne instrumenty finansowe	19	9 640	1 601
Zobowiązania wobec klientów	27	178 230	242 665
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	28	2 488 440	2 060 385
Zobowiązania podporządkowane	29	100 300	100 251
Pozostałe zobowiązania	30	3 432	3 307
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		3	-
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m		4 121 386	3 732 565
Kapitały			
Kapitały własne		389 186	368 366
Kapitał podstawowy:	34	175 000	175 000
- Zarejestrowany kapitał akcyjny		175 000	175 000
Zyski zatrzymane	35	214 028	193 404
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		193 150	162 550
- Wynik roku bieżącego		20 878	30 854
Inne pozycje kapitału własnego		158	(38)
Kapitały razem		389 186	368 366
Kapitały i zobowiązania razem		4 510 572	4 100 931
Współczynnik wypłacalności	40	11,90	12,79
Wartość księgowa		389 186	368 366
Liczba akcji w tys. sztuk		1 750	1 750
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		222,39	210,49
Rozwodniona liczba akcji w tys. sztuk		1 750	1 750
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		222,39	210,49

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 8 do 65 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Zmiany w okresie od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.

	Nota	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane				Inne pozycje kapitałów	Razem
			Zarejestrowany kapitał akcyjny	Pozostały kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	
Stan na 1 stycznia 2011 r.		175 000	142 550	20 000	30 854	-	(38)	368 366
Dochody całkowite razem	16,35					20 878	196	21 074
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		-	-	3 000	(3 000)	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy		-	27 600	-	(27 600)	-	-	-
Pozostałe zmiany		-	-	-	(254)	-	-	(254)
Stan na 31 grudnia 2011 r.		175 000	170 150	23 000	-	20 878	158	389 186

Zmiany w okresie od 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r.

	Nota	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane				Inne pozycje kapitałów	Razem
			Zarejestrowany kapitał akcyjny	Pozostały kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	
Stan na 1 stycznia 2010 r.		175 000	120 000	17 400	25 297	-	110	337 807
Dochody całkowite razem	16,35	-	-	-	-	30 854	(148)	30 706
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		-	-	2 600	(2 600)	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy		-	22 550	-	(22 550)	-	-	-
Pozostałe zmiany		-	-	-	(147)	-	-	(147)
Stan na 31 grudnia 2010 r.		175 000	142 550	20 000	-	30 854	(38)	368 366

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 8 do 65 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(154 994)	470 411
Zysk przed opodatkowaniem	27 589	37 798
Korekty:	(182 583)	432 613
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)	(3 595)	(6 098)
Amortyzacja	3 652	3 286
Koszty odsetkowe zapłacone	(19 790)	(27 568)
Otrzymane dochody odsetkowe	232 972	226 650
Zmiana stanu należności od banków	(1 016)	(769)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych	(3 198)	(6 760)
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	(589 712)	139 272
Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych	26 562	(10 114)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	(19 640)	296
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	133 280	(6 710)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	(61 554)	6 095
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	119 282	114 644
Zmiana stanu innych zobowiązań	128	41
Wynik na sprzedaży wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych	46	348
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(154 994)	470 411
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(3 808)	(4 087)
Wpływy z działalności inwestycyjnej	65	61
Z tytułu zbycia wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	65	61
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	3 873	4 148
Z tytułu nabycia wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	3 873	4 148
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 808)	(4 087)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	206 789	(494 063)
Wpływy z działalności finansowej	1 824 385	1 700 238
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od banków	120 285	798 238
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 704 100	902 000
Wydatki z tytułu działalności finansowej	1 617 596	2 194 301
Z tytułu spłaty kredytów i pożyczek od banków	200 475	996 305
Z tytułu wykupu dłużnych papierów wartościowych	1 280 100	1 065 749
Koszty odsetkowe zapłacone	137 021	132 247
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	206 789	(494 063)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)	47 987	(27 739)
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego	123 632	151 371
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego (Nota 37)	171 619	123 632

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 8 do 65 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego

1. Informacje o BRE Banku Hipotecznym S.A.

Bank postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy w dniu 16.04.1999 r. został wpisany do Rejestru Handlowego pod numerem 56623.

Dnia 27.03.2001 r. Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie o wpisie Banku do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000003753.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności Bank posiada numer 6512A „Działalność bankowa pozostała”.

Zgodnie ze Statutem Banku, przedmiotem działalności Banku jest świadczenie usług bankowych na rzecz osób fizycznych i prawnych, jak również na rzecz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej zarówno w złotych polskich, jak i w walutach.

Bank działa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Siedziba Banku mieści się w Warszawie, przy Al. Armii Ludowej 26.

Czas trwania Banku jest nieograniczony.

BRE Bank Hipoteczny S.A. jest specjalistycznym bankiem hipotecznym, działającym na rynku finansowania nieruchomości komercyjnych oraz emisji listów zastawnych.

Oferta Banku skierowana jest do podmiotów gospodarczych i klientów instytucjonalnych inwestujących w zakup, budowę lub modernizację nieruchomości komercyjnych, takich jak budynki biurowe, centra handlowe, hotele, powierzchnie magazynowe i dystrybucyjne, a także osiedla mieszkań i domów, realizowane przez deweloperów mieszkaniowych. Kolejnym ważnym obszarem działania Banku jest kredytowanie jednostek samorządu terytorialnego, w formie finansowania inwestycji takich jak budownictwo komunalne, budowa i remonty dróg, oczyszczalni ścieków, placówek oświatowych, innych obiektów, a także refinansowanie nieruchomości gminnych - siedzib samorządów, lokali użytkowych, budynków biurowych. Ofertę kredytową Banku uzupełniają usługi doradcze, adresowane do inwestorów i podmiotów działających na rynku nieruchomości komercyjnych. Bank jest także liderem emisji listów zastawnych, papierów dłużnych za pośrednictwem których refinansuje swoją działalność kredytową.

Szczegółowo działalność BRE Banku Hipotecznego S.A. realizowana jest w segmentach operacyjnych szczegółowo opisanych w Nocie 6.

Przeciętne zatrudnienie w 2011 r. wynosiło 126 osób, a w 2010 r. 118 osób.

Sprawozdanie finansowe za 2011 r. zostało zatwierdzone przez Zarząd dnia 02.03.2012 r.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Bank przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1. Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe BRE Banku Hipotecznego S.A. sporządzono za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2011 r. Niniejsze sprawozdanie finansowe jest sprawozdaniem jednostkowym.

Bank nie sporządza skonsolidowanego sprawozdania finansowego, korzystając ze zwolnienia, iż sam jest jednostką zależną BRE Banku S.A., który posiada 100% akcji Banku oraz z uwagi na fakt, iż BRE Bank S.A. sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które jest publikowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Sprawozdanie finansowe BRE Banku Hipotecznego S.A. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi do stosowania przez Unię Europejską, według zasady kosztu historycznego, z uwzględnieniem zasad wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym wszystkich kontraktów pochodnych.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu zaprezentowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Bank zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia sprawozdania finansowego, ujawnione zostały w Nocie 5.

2.2. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych, środków na rachunkach bankowych oraz lokacyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Koszty z tytułu odsetek obejmują odsetki zapłacone oraz naliczone, a także prowizje rozliczane efektywną stopą procentową z tytułu przyjętych depozytów od klientów, depozytów międzybankowych, kredytów otrzymanych, pożyczek podporządkowanych, środków zgromadzonych na rachunkach bankowych klientów oraz własnych wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych.

Odsetki naliczone od należności, dla których stwierdzono utratę wartości są rozpoznawane w przychodach odsetkowych w oparciu o stopy procentowe wykorzystywane do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych przy wyliczaniu odpisów z tytułu utraty wartości. Odsetki te są naliczane do rachunku zysków i strat od części kapitału możliwej do odzyskania tj. z uwzględnieniem korekty trwałej utraty wartości ekspozycji.

2.3. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji zasadniczo są ujmowane z chwilą wykonania usługi na zasadzie memoriału. Prowizje z tytułu udzielonych kredytów są ujmowane w rachunku efektywnej stopy procentowej i zaliczane do przychodu odsetkowego. Prowizje dotyczące umów, które nie zostały uruchomione na datę pobrania lub zapłacenienia prowizji, korygują wartość efektywnej stopy procentowej w dacie uruchomienia środków. Prowizje dla umów kredytowych, które nie zostały uruchomione są jednorazowo zaliczane do rachunku zysków i strat w dacie wygaśnięcia umowy kredytowej. Prowizje za postawione do dyspozycji klienta transze kredytowe (za zaangażowanie) naliczane są memoriałowo. Pozostałe prowizje z uwagi na nieistotny charakter, zaliczane są do wyniku finansowego w momencie zapłaty lub naliczenia. Przychody te dotyczą okresu, w którym są naliczane. Kwota prowizji jest rozliczana w czasie na przestrzeni okresu, którego dotyczy transakcja objęta prowizją. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji, dla których nie znajduje zastosowania metoda efektywnej stopy procentowej ujmowane są zasadniczo zgodnie z zasadą memoriału w chwili wykonania usługi.

Koszty prowizji dotyczące kwot zapłaconych od zaciągniętych kredytów, wyemitowanych papierów wartościowych korygują wartość efektywnej stopy procentowej w dacie uruchomienia środków, bądź w dacie zapłaty, jeśli ta nastąpiła po dniu uruchomienia środków.

Koszty prowizji od innych operacji zaliczane są jednorazowo do rachunku zysków i strat.

2.4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment operacyjny jest to komponent jednostki:

- a) który angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą można uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi komponentami tej samej jednostki);
- b) którego wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu; oraz
- c) w przypadku którego są dostępne oddzielnie informacje finansowe.

2.5. Aktywa finansowe/zobowiązania finansowe

2.5.1. Aktywa finansowe

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

O klasyfikacji inwestycji decyduje kierownictwo w momencie ich początkowego ujęcia.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się lub wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia transakcji. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Aktywa finansowe wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Bank dokonał przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Bank wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu.

Pożyczki i należności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Bank zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, np. w celu poprawy płynności, w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Przychody z tytułu odsetek od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Zyski lub straty na wycenie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane są bezpośrednio w pozostałych dochodach całkowitych.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu.

Jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy Bank klasyfikuje instrumenty pochodne.

Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujęte są w wyniku na działalności handlowej.

W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane według wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały w pozycji wynik na działalności handlowej. Inwestycje Banku w jednostki zależne wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na pozostałe dochody całkowite do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej lub wystąpienia utraty wartości - wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas w pozostałych dochodach całkowitych wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu

instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej.

2.5.2. Zobowiązania finansowe

Bank klasyfikuje swoje zobowiązania finansowe do następujących kategorii:

- zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

Przez zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy rozumie się:

- zobowiązania przeznaczone do obrotu, które zostały zaciągnięte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkoterminowych zmian cen oraz wahań innych czynników rynkowych,
- inne zobowiązania finansowe, bez względu na zamiary jakimi kierowano się przy zawieraniu kontraktu, jeżeli stanowią one składnik portfela podobnych zobowiązań finansowych, co do którego jest duże prawdopodobieństwo realizacji w krótkim terminie zakładanych korzyści ekonomicznych,
- pochodne instrumenty finansowe,
- zobowiązania zaklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat decyzją Banku.

Poza instrumentami pochodnymi Bank nie sklasyfikował żadnego innego zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Do grupy pozostałych zobowiązań finansowych zalicza się w szczególności:

- środki na rachunkach bankowych,
- depozyty przyjęte od klientów,
- otrzymane pożyczki podporządkowane,
- pożyczki i kredyty otrzymane,
- wyemitowane przez Bank dłużne papiery wartościowe (listy zastawne i obligacje),
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

2.6. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

2.7. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”) oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych.

Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Bank informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika,
- b) naruszenie umowy, np. niespłacenie albo opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania,
- c) dokonanie przez Bank ustępstwa na rzecz dłużnika spowodowanego ekonomicznymi lub prawnymi aspektami jego trudności finansowych, które w innych okolicznościach nie byłoby brane pod uwagę,
- d) prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika,
- e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi lub dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie

szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:

- niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników lub
- warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Bank najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Bank ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości pożyczek i należności, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów, a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa ustalona zgodnie z umową.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejęcia zabezpieczenia, pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy przejęcie jest prawdopodobne czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Do grupowania na jednorodne portfele użytych może zostać wiele parametrów, np.: typ kontrahenta, typ ekspozycji, szacowane prawdopodobieństwo *defaultu*, typ zabezpieczenia, przeterminowanie, zapadalności oraz ich kombinacje. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka. Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Do wyliczenia kwoty odpisów na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo zostało wykorzystane prawdopodobieństwo wystąpienia *defaultu* (PD). Poprzez odpowiednie skalibrowanie wartości PD, uwzględniające specyfikę poszczególnych produktów i okresów ujawniania się strat na tych produktach, są to wartości PD pozwalające na wykrycie już zaistniałych strat i obejmujące jedynie okres w jakim straty, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości, powinny się skrzystalizować.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar odpisów na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu przeprowadzane są wszystkie wymagane procedury i ustalana jest kwota straty.

W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana (zgodnie z MSR 39) jest wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat. Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanej odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę m.in. znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata - ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą,

pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazaną w rachunku zysków i strat - zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane przez rachunek zysków i strat, lecz przez kapitał własny. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

Umowy renegotjowane

Bank traktuje renegotjację warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba, że renegotjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Bank ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

2.8. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

2.9. Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wartości ujemnej - jako zobowiązania. Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych. Jeżeli taka cena jest znana, Bank wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń. Bank wykorzystuje instrumenty pochodne wyłącznie jako transakcje zabezpieczające.

Bank posiada w portfelu następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- Kontrakty IRS (Interest Rate Swap).

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego (będące terminowymi zobowiązaniami do zakupu waluty obcej lub krajowej):

- Kontrakty FX,
- Kontrakty FX SWAP.

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Pozabilansowe instrumenty pochodne i transakcje terminowe wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych.

Instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wartości ujemnej jako zobowiązania.

2.10. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia

Najlepszym dowodem wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcji (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji lub przepakowania) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne obejmują wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji

rynków.

Transakcje, w przypadku których wartość początkowa uzyskana z modelu wyceny (uwzględniającego zarówno dane obserwowane na rynku jak i dane nierynkowe) oraz cena transakcyjna różnią się, początkowe ujęcie następuje według ceny transakcyjnej. Bank zakłada, że cena taka jest najlepszym przybliżeniem wartości godziwej, pomimo faktu, iż wartość otrzymana z odpowiedniego modelu wyceny może być różna. Różnica pomiędzy ceną transakcji a wartością uzyskaną z modelu, zwyczajowo nazywana zyskami i stratami z początkowego ujęcia („*day one profit and loss*”), nie jest niezwłocznie ujmowana w rachunku zysków i strat.

Moment ujęcia odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia jest oceniany indywidualnie. Są one amortyzowane przez okres trwania transakcji, odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalona na podstawie obserwowanych rynkowych danych wejściowych, lub realizowane przez płatności. Instrument finansowy jest od tego momentu wyceniany w wartości godziwej, skorygowanej o zyski i straty z początkowego ujęcia. Dalsze zmiany wartości godziwej są niezwłocznie ujmowane w rachunku zysków i strat bez odwracania odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia.

2.11. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia, skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji) oraz naliczone umorzenie. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych. W przypadku, gdy dla danego składnika wartości niematerialnych przewidywany okres użytkowania jest odmienny niż określono poniżej, okres amortyzacji dla danego aktywa może zostać określony z uwzględnieniem tej odmienności. Nakłady na składnik wartości niematerialnych ujmuje się w kosztach w momencie ich poniesienia, chyba że stanowią element ceny nabycia lub kosztu wytworzenia składnika wartości niematerialnych, który spełnia kryteria ujmowania.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-10 lat). Wydatki związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować unikatowych programów komputerowych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Bank identyfikuje koszty prac rozwojowych jako wartości niematerialne, w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Bank ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika, oraz może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony i nie przekracza 5 lat. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

2.12. Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansowa jest wartością, w jakiej dany składnik aktywów jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po pomniejszeniu o łączną wartość odpisów amortyzacyjnych oraz łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych jest kwotą zapłaconych środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów lub wartością godziwą innych dóbr przekazanych z tytułu nabycia składnika aktywów w momencie jego nabycia lub wytworzenia. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia składają się również wszystkie pozwalające się bezpośrednio przyporządkować koszty poniesione w celu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania, w tym także koszt demontażu, usunięcie składnika aktywów oraz renowacji, do których Bank jest

zobowiązany. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmuje także nakłady poniesione w terminie późniejszym w celu zwiększenia przydatności składnika, zamiany części lub jego odnowienia.

Wartością podlegającą amortyzacji jest cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów lub w inny sposób ustalona wartość godziwa pomniejszona o wartość końcową tego składnika.

Amortyzacja jest systematycznym rozłożeniem wartości podlegającej amortyzacji na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest nadwyżką wartości bilansowej danego składnika aktywów nad jego wartością odzyskiwaną.

Rzeczowe aktywa trwałe, to środki trwałe które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie najmu lub w celach administracyjnych oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Wartość odzyskiwana odpowiada cenie sprzedaży netto składnika aktywów lub jego wartości użytkowej zależnie od tego, która z nich jest wyższa.

Wartość końcowa składnika aktywów jest to kwota, jaką jednostka zgodnie ze swoimi przewidywaniami mogłaby uzyskać obecnie, uwzględniając taki wiek i stan tego składnika, jaki będzie na koniec okresu jego ekonomicznego użytkowania, po pomniejszeniu o szacowane koszty zbycia.

Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacji uwzględniany jest okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacyjnych podlega okresowej weryfikacji - najpóźniej na początek każdego roku obrotowego.

Bank dokonuje amortyzacji środków trwałych metodą liniową rozkładając wartość początkową lub wartość przeszacowaną pomniejszoną o wartość końcową przez szacowany okres użytkowania. Wartość końcową oraz okres użytkowania składnika aktywów weryfikuje się na koniec każdego roku obrotowego i w przypadku, gdy oczekiwania różnią się od wcześniejszych szacunków, zmianę ujmuje się jako zmianę wartości szacunkowych.

Okresem użytkowania składnika aktywów jest okres, w którym według przewidywań dany składnik aktywów będzie użytkowany.

Okresy użytkowania dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

Nazwa grupy środków	Stawka
Inwestycje w obcych środkach trwałych	w przewidywanym okresie dzierżawy / najmu
Urządzenia techniczne i maszyny	5 - 10 lat
Sprzęt informatyczny	3 lata
Urządzenia i środki transportu	5 - 10 lat
Sprzęt biurowy, meble	5 - 7 lat

W przypadku, gdy dla danego składnika rzeczowych aktywów trwałych przewidywany okres użytkowania jest odmienny niż określono powyżej, okres amortyzacji dla danego aktywa może zostać określony z uwzględnieniem tej odmienności.

Bank dokonuje weryfikacji wartości bilansowej oraz okresu użytkowania środków trwałych na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwanej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwaną. Wartość odzyskiwana jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych zostaje usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej w chwili zbycia tej pozycji lub kiedy nie oczekuje się żadnych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu jej użytkowania lub zbycia.

Bank nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymywania tych aktywów. Koszty remontów i konserwacji ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

W przypadku wymiany części składowej rzeczowego aktywa trwałego, Bank ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia. Wartość bilansowa zastąpionych części składowych jest odpisywana zgodnie z warunkami usuwania ze

sprawozdania z sytuacji finansowej.

Bank po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych jako składnika aktywów, wykazuje je według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonej o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zyski i straty wynikające z usunięcia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są ustalane jako różnica pomiędzy przychodami netto ze zbycia, a wartością bilansową tej pozycji i ujmowane są w rachunku wyników w momencie usunięcia pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

2.13. Odroczony podatek dochodowy

Podstawa opodatkowania jest różna od wyniku brutto wynikającego z ksiąg rachunkowych Banku ze względu na odmienny moment uznania przychodu za osiągnięty, a kosztu za poniesiony według ustawy o rachunkowości i przepisów podatkowych.

Rezerwa i aktywa z tytułu podatku odroczonego obliczane są przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych obowiązujących na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywały w momencie realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub regulowania zobowiązania podatkowego. Różnice przejściowe są to różnice między wartością bilansową danego składnika aktywów lub zobowiązań, a jego wartością podatkową.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane jest w pełnej wysokości metodą bilansową z tytułu różnic przejściowych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku są ujmowane tylko wtedy, gdy uznaje się za prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego Bank wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu jeżeli Bank ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu zobowiązania podatkowego.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji dostępnych do sprzedaży ujmowany jest tak jak aktualizacja wyceny, bezpośrednio w pozostałych dochodach całkowitych.

2.14. Zapasy

Jako zapasy Bank klasyfikuje niefinansowe aktywa przejęte za długi. Zapasy wyceniane są według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub ceny sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto to oszacowana cena sprzedaży w normalnym toku działalności, pomniejszona o odnośne zmienne koszty sprzedaży. Kwotę wszelkich odpisów wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszelkie straty w zapasach ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce. Odwrócenie odpisu wartości zapasów, wynikające ze zwiększenia ich wartości netto możliwej do uzyskania zostaje ujęte jako zmniejszenie kwoty zapasów ujętych jako koszt okresu, w którym odwrócenie odpisu wartości miało miejsce.

2.15. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Bank dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli wydatki dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne aktywa”.

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom. Przychody przyszłych okresów stanowią m.in. otrzymane kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.16. Świadczenia emerytalne

Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych oraz pośmiertnych ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań na podstawie modelu aktuarialnego. Wszystkie rezerwy z tego tytułu tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

2.17. Emisja papierów wartościowych

Zobowiązania Banku wynikające z emisji papierów wartościowych (listów zastawnych, obligacji) w momencie początkowego ujęcia wycenia się według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do emisji, a przez cały czas trwania transakcji wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

2.18. Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte ujmują się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki oraz depozyty przyjęte wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmują się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.19. Kapitał

W skład kapitałów własnych wchodzi kapitały i fundusze tworzone przez Bank zgodnie ze Statutem i ustawą Prawo bankowe.

Kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny wykazywany jest w wartości nominalnej zgodnie ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Inne pozycje kapitałów

Na inne pozycje kapitałów odnoszony jest wynik wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy, który tworzony jest z odpisów z zysku,
- kapitał rezerwowy, służący celom określonym w statucie Banku, tworzony z odpisów z zysku,
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego, który tworzony jest z odpisów z zysku i jest przeznaczony na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa,
- niepodzielony wynik z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

2.20. Leasing

Bank występuje jako leasingobiorca. Umowy leasingowe występujące w Banku to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej. W Banku nie występują umowy leasingu finansowego.

2.21. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną według średniego kursu NBP, obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w rachunku zysków i strat.

2.22. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane i obowiązują Bank za okresy roczne rozpoczynające się 01.01.2011 roku:

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

- KIMSF 14 (Zmieniona), Wymogi minimalnego finansowania, obowiązująca za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2011 r. lub po tej dacie,

- KIMSF 19, Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych, obowiązująca za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.07.2010 r. lub po tej dacie,
- MSSF 1 (Zmieniony), Ograniczony zakres zwolnień z ujawnienia danych porównawczych z zakresu MSSF 7 dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.07.2010 r. lub po tej dacie,
- MSR 24, Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych, obowiązujący retrospektywnie za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2011 r. lub po tej dacie,
- MSR 32 (Zmieniony), Klasyfikacja praw poboru, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.02.2010 r. lub po tej dacie,
- Poprawki do MSSF, obowiązujące w większości za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2011 r. lub po tej dacie.

Bank uważa, że zastosowanie wymienionych wyżej standardów i interpretacji nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

- MSSF 7 (Zmieniony), Ujawnienia - Przeniesienia aktywów finansowych, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.07.2011 r. lub po tej dacie.

Standardy i interpretacje, które nie są jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską:

- MSSF 1 (Zmieniony), Znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.07.2011 r. lub po tej dacie,
- MSSF 9, Instrumenty finansowe, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie,
- MSSF 10, Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe (zastępuje wymogi konsolidacji w MSR 27), obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie,
- MSSF 11, Wspólne przedsięwzięcia, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie,
- MSSF 12, Udziały w innych jednostkach: ujawnianie informacji, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie,
- MSSF 13, Wycena według wartości godziwej, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie,
- MSR 12 (Zmieniony), Podatek dochodowy: Odzyskiwanie wartości bilansowej aktywów, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2012 r. lub po tej dacie,
- MSR 19 (Zmieniony), Świadczenia Pracownicze, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie,
- MSR 27, Jednostkowe Sprawozdania Finansowe (razem z MSSF 10 zastępuje MSR 27 Skonsolidowane i Jednostkowe Sprawozdania Finansowe), obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie,
- MSR 28, Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólne przedsięwzięcia (zastępuje MSR 28, Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych), obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie,
- Zmiany do MSR 1, Prezentacja Pozycji Pozostałych Całkowitych Dochodów, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.07.2012 r. lub po tej dacie,
- Zmiany do MSR 32, *Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych*, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynających się z dniem 01.01.2014 r. lub po tej dacie,
- Zmiany do MSSF 7, *Ujawnienia - Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych*, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2014 r. lub po tej dacie.

Bank uważa, że zastosowanie niniejszych standardów i interpretacji poza MSSF 9 nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

3.1. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Bank w swojej działalności wykorzystuje instrumenty finansowe, w tym także instrumenty pochodne. Bank przyjmuje depozyty od klientów oraz emituje listy zastawne i obligacje. Zobowiązania Banku oprocentowane są zarówno zmienną jak i stałą stopą procentową. Bank lokuje pozyskane środki w aktywa

o akceptowalnym poziomie ryzyka, mając na celu powiększanie marży procentowej. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej Bank zawiera transakcje na instrumenty pochodne. Bank zawierając ww. transakcje zachowuje przy tym poziom płynności wystarczający do uregulowania wszystkich pojawiających się zobowiązań. Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Instrumenty pochodne

Bank sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami pochodnymi netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty nominalnej kontraktu, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co, w odniesieniu do instrumentów pochodnych, stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów. Ponieważ Bank zastrzega sobie możliwość nie wypłacenia niewykorzystanej części kredytu w przypadku pogorszenia się zdolności kredytowej klienta, prawdopodobna wysokość straty z tego tytułu jest znacznie niższa, niż cała kwota niewykorzystanych zobowiązań z tytułu kredytów.

Bank posiada rozwiązania organizacyjne zapewniające formalne i faktyczne rozdzielenie procesów oceny ryzyka kredytowego od procesu podejmowania decyzji kredytowych. Decyzje kredytowe są podejmowane kolegiałnie, stosownie do kompetencji decyzyjnych, po uwzględnieniu rekomendacji przedstawianej przez dyrektora departamentu odpowiedzialnego za analizę ryzyka kredytowego.

3.2. Ryzyko kredytowe

Bank narażony jest na ryzyko kredytowe polegające na tym, że kontrahent nie wywiąże się ze swoich zobowiązań wobec Banku w pełnej wysokości w ustalonym terminie. W celu ograniczenia ryzyka kredytowego, Bank prowadzi akcję kredytową zgodnie z wewnętrznymi procedurami, a także polityką w zakresie podejmowania decyzji kredytowych oraz oceny ryzyka kredytowego.

3.2.1. Zabezpieczenia

Polityka Banku w zakresie zabezpieczeń kredytowych i ich wyceny uwzględnia regulacje ustaw: o listach zastawnych i bankach hipotecznych, prawo bankowe, ustawa o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawa o księgach wieczystych i hipotece, zapisy kodeksu spółek handlowych, zapisy kodeksu cywilnego oraz innych ustaw. Dodatkowo, do kwestii zabezpieczeń prawnych odnoszą się Zalecenia i Rekomendacje Komisji Nadzoru Bankowego (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), w tym Rekomendacja S i J oraz zapisy wewnętrznych regulacji bankowych.

Bank posiada i stosuje Regulamin ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Bankowego (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), wydany na podstawie Ustawy z dnia 29.08.1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919 z późn. zm.) z uwzględnieniem zapisów Rekomendacji F dotyczącej podstawowych kryteriów stosowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego przy zatwierdzaniu regulaminów ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości wydawanych przez banki hipoteczne. Tym samym Bank zapewnia, że wartość zabezpieczenia ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie jest wystarczająca w całym okresie trwania umowy. Zapewnienie to oparte jest na analizie długookresowej dochodowości danej nieruchomości, zakończonej ustaleniem kwoty skapitalizowanych wpływów netto możliwych długookresowo do osiągnięcia z danej nieruchomości.

Bank może przeprowadzić lub zlecić ponowną wycenę zabezpieczeń, w tym nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie hipoteczne, o ile w okresie od dokonania ostatniej wyceny miały miejsce wydarzenia mogące mieć znaczny wpływ na wartość danego zabezpieczenia lub w przypadku nieruchomości, która stanowi zabezpieczenie kredytów, dla których rozpoznano utratę wartości.

Bank jako obowiązkowe prawne zabezpieczenie spłaty udzielonego kredytu przyjmuje:

- hipotekę na nieruchomości, będącej przedmiotem kredytowania, wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu - w przypadku kredytów na refinansowanie, kredytów dla deweloperów komercyjnych, kredytów dla deweloperów mieszkaniowych, kredytów na zakup gruntu, kredytów dla osób fizycznych,
- cesję z praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych nieruchomości obciążonej hipoteką na rzecz Banku lub cesję z praw z polisy od wszelkich ryzyk budowlanych finansowanej nieruchomości (w zależności od tego czy przedmiotem finansowania jest gotowa nieruchomość czy

w budowie) - w przypadku kredytów na refinansowanie, kredytów dla deweloperów komercyjnych, kredytów dla deweloperów mieszkaniowych, kredytów dla osób fizycznych,

- cesję lub zastaw na wierzytelnościach z tytułu umów najmu - w przypadku kredytów na refinansowanie, kredytów dla deweloperów komercyjnych,
- weksel własny in blanco kredytobiorcy wraz deklaracją wekslową - w przypadku kredytów udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego,
- poręczenie jednostek samorządu terytorialnego według prawa cywilnego - w przypadku kredytów dla zakładów opieki zdrowotnej i spółek powołanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Dominującą formą organizacyjną kredytobiorców Banku są tzw. spółki celowe. W przypadku, gdy są to spółki kapitałowe tj. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne, Bank jako zabezpieczenie prawne spłaty kredytu przyjmuje zastaw rejestrowy na udziałach lub akcjach. W związku z powyższym występuje także znaczna koncentracja zastawów rejestrowych na udziałach lub akcjach jako zabezpieczenia prawnego spłaty kredytów. W przypadku finansowania spółek komandytowych lub komandytowo-akcyjnych Bank przyjmuje jako zabezpieczenie prawne spłaty kredytu zastaw na udziałach/akcjach komplementariusza - podmiotu uprawnionego do prowadzenia spraw spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej.

Niezależnie od zabezpieczeń, o których mowa wyżej, Bank może przyjąć dodatkowe prawne formy zabezpieczenia kredytów, a w szczególności:

- a) gwarancję bankową,
- b) poręczenie według prawa cywilnego lub według prawa wekslowego,
- c) zastaw rejestrowy na prawach lub wierzytelnościach,
- d) zastaw według przepisów kodeksu cywilnego na prawach lub wierzytelnościach,
- e) przelew innych wierzytelności niż wierzytelności, o których mowa powyżej,
- f) blokadę środków na rachunku bankowym,
- g) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem,
- h) przystąpienie do długu kredytowego,
- i) ubezpieczenie kredytu,
- j) oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji,
- k) kaucję,
- l) zobowiązania udziałowców kredytobiorcy,
- m) inne formy dopuszczone przez prawo.

Bank ustala formę i wartość prawnego zabezpieczenia dodatkowego biorąc pod uwagę:

- a) rodzaj i wysokość kredytu oraz okres kredytowania,
- b) status prawny kredytobiorcy,
- c) sytuację finansową kredytobiorcy,
- d) historię współpracy z kredytobiorcą i grupą kapitałową, której kredytobiorca jest członkiem,
- e) koszt ustanowienia zabezpieczenia,
- f) możliwość zaspokojenia z przyjętego zabezpieczenia roszczeń Banku w możliwie najkrótszym czasie.

W zakresie gwarancji bankowych i cesji praw z polis ubezpieczeniowych, Bank dobierając kontrahentów zwraca uwagę na wyniki finansowe i rating wystawców zabezpieczenia akceptując zabezpieczenia wyłącznie od wiarygodnych banków i towarzystw ubezpieczeniowych.

Bank nie stosuje pochodnych instrumentów kredytowych.

3.2.2. Opis systemu ratingowego i zarządzania ryzykiem kredytowym

Bank do analizy jakości portfela kredytowego wykorzystuje system ratingowy, który podlega corocznej aktualizacji. System ten obejmuje obecnie ponad 84% ogólnej sumy ekspozycji ważonych ryzykiem. Bank stosuje ocenę ratingową, w przypadku finansowania budowy/zakupu/refinansowania budynków biurowo-usługowo-handlowych, powierzchni handlowo-usługowych, magazynów, osiedli domów jedno- lub wielorodzinnych z przeznaczeniem na wynajem lub na sprzedaż, hoteli oraz lokali użytkowych z przeznaczeniem na działalność handlową, biura lub magazyny.

Zgodnie z Uchwałą nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10.03.2010 r. Bank do pomiaru ryzyka kredytowego stosuje metodę standardową. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego obliczony metodą standardową został przedstawiony w Nocie 40. Bank złożył w dniu 31.03.2011 r. wniosek do Komisji Nadzoru Finansowego o wydanie zgody na stosowanie metody wewnętrznych ratingów. Aktualnie trwa proces analizy nadzorczej wniosku.

Ratingi nadawane przez zewnętrzne agencje ratingowe mają w ocenie ryzyka kredytowego Banku bardzo ograniczone znaczenie z uwagi na dominującą formę organizacyjną kredytobiorców - spółki celowe.

Ocena jakości portfela kredytowego Banku dokonywana jest w oparciu o monitoring terminowości spłat oraz monitoring analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy. W Banku wyodrębnione są trzy portfele: detaliczny (kredyty dla osób fizycznych), komercyjny (kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych, kredyty deweloperskie, komercyjne i dla osób prawnych) i portfel budżetowy (kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego oraz kredyty poręczone przez jednostki samorządu terytorialnego). Kredyty dla osób fizycznych monitorowane są miesięcznie pod kątem terminowości spłat. Portfel komercyjny i budżetowy monitorowany jest miesięcznie pod kątem terminowości spłat, a kwartalnie dodatkowo dokonywana jest analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy.

Portfel kredytów hipotecznych dla osób fizycznych wygaszony.

Jak ujawniono w nocie 3.2.5. 89,13% wartości brutto kredytów i pożyczek udzielonych klientom stanowią kredyty nieprzetarminowane, bez stwierdzonej utraty wartości. Pozostałe 10,87% wartości portfela kredytowego przypada na kredyty przetarminowane bez rozpoznanej utraty wartości (7,19%) oraz kredyty z rozpozną utratą wartości (3,68%).

3.2.3. Pomiar utraty wartości

Bank dokonuje pomiaru utraty wartości dla ekspozycji kredytowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości nr 39. Proces identyfikacji klientów z utratą wartości i kalkulacji odpisów aktualizujących polega na:

- określeniu przy wykorzystaniu analizy indywidualnej wystąpienia przesłanek utraty wartości, a w przypadku ich stwierdzenia klasyfikacji klienta do kategorii *default*,
- określeniu szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (spłat) zarówno z zabezpieczeń jak i wpłat dokonywanych przez kredytobiorców,
- kalkulacji utraty wartości uwzględniającej przyszłą wartość szacowanych odzysków zdyskontowanych efektywną stopą procentową,
- ewidencji księgowej odpisów aktualizujących.

W przypadku nie wystąpienia przesłanek utraty wartości wobec ekspozycji kredytowej, w oparciu o prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (*default*) wyliczany jest odpis aktualizujący na poniesione, ale nie wykazywane straty.

Zasady kalkulacji odpisów na utratę wartości

Na potrzeby analizy utraty wartości w Banku wyodrębniono trzy portfele: detaliczny, komercyjny i budżetowy. Portfel komercyjny podzielono na dwa podportfele wyodrębniając kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych i pozostałe kredyty komercyjne (kredyty deweloperskie, komercyjne i dla osób prawnych). Dla portfela detalicznego i komercyjnego wyodrębniono fazę analizy indywidualnej i portfelowej. Analiza indywidualna obejmuje każdorazowo wszystkie kredyty, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości. Analiza portfelowa obejmuje wszystkie pozostałe kredyty.

Analiza indywidualna dla kredytów detalicznych polega na przyporządkowaniu do każdego kredytu indywidualnego wskaźnika LGD w zależności od wartości współczynnika LTV i czasu przebywania kredytu w defaulcie. Analiza indywidualna dla kredytów komercyjnych polega na stwierdzeniu, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości kredytu, a w przypadku ich identyfikacji, obliczeniu różnicy między wartością bilansową danego składnika aktywów, a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej kredytu.

Na potrzeby przyporządkowania przyjęta została zależność w postaci:

$$LGD = (1 - ZLGD) * [BD * 100\% + (1 - BD) * \max(1 - CRR / LTV, 0)]$$

gdzie:

LGD - (ang. *Loss Given Default*) oznacza szacowaną na datę pomiaru utraty wartości relację pomiędzy przewidywaną stratą na danym kredycie, a wielkością zaangażowania bilansowego dla tego kredytu,

ZLGD - (ang. *Zero Loss Given Default*) oznacza procent kredytów, które znalazły się w stanie *default*, a które opuściły ten stan bez podejmowania przez Bank działań windykacyjnych (LGD dla takich kredytów wynosi 0%),

BD - (ang. *Bad Debt*) określa udział wśród kredytów ze stwierdzonymi przesłankami utraty wartości (które nigdy nie opuściły stanu *defaultu*), kredytów dla których Bank nie może zrealizować zabezpieczenia (ponieważ miejsce pobytu dłużnika jest nieznane, nieruchomości jest zamieszkała przez rodzinę z dzieckiem itp.),

CRR - (ang. *Collateral Recovery Rate*) określa, jaką część wartości zabezpieczenia (po potrąceniu kosztów i uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie) Bank jest w stanie wyegzekwować w razie zaistnienia takiej konieczności,

LTV - (ang. *Loan to Value*) określa relację wartości kredytu do wartości zabezpieczenia aktualną na datę szacowania odpisu z tytułu utraty wartości. W przypadku braku możliwości określenia wartości LTV z uwagi na brak wartości bankowo-hipotecznej nieruchomości należy przyjąć możliwie najwyższą wartość LTV. W szacowaniu odzysku kredytu w takiej sytuacji traktuje się jako niezabezpieczone.

Analiza portfelowa obejmuje wszystkie kredyty detaliczne i komercyjne nie objęte analizą indywidualną. Analiza portfelowa wykorzystuje parametry ZLGD, BD, CRR i LTV służące do wyznaczenia LGD w analizie indywidualnej oraz dodatkowo parametry PD oraz LIP.

Parametr LIP (ang. *Loss Identification Period*) oznacza okres identyfikacji straty rozumiany jako przeciętny okres, w ciągu którego Bank jest w stanie zaobserwować problemy klienta skutkujące utratą wartości. Bank przyjmuje, że LIP wynosi 6 miesięcy.

Parametr PD (ang. *Probability of Default*) jest to prawdopodobieństwo *defaultu* w okresie identyfikacji straty. PD dla danego okresu sześciomiesięcznego wyznaczone jest jako iloraz liczby klientów detalicznych, dla których stwierdzono przesłanki utraty wartości w tym okresie do liczby klientów, którzy byli w portfelu Banku zarówno na początku jak i na końcu okresu sześciomiesięcznego. Wyznaczone w ten sposób PD są uśredniane w okresie 18 miesięcy.

Każdy z wyodrębnionych portfeli posiada własny zestaw parametrów ZLGD, BD, CRR i PD.

Do portfelowego pomiaru utraty wartości wykorzystywana jest formuła:

$$RP = \sum_{i \in \{\text{kred. anal. ind.}\}} BS_i LGD_i PD$$

gdzie:

RP - (ang. *Portfolio Reserve*) oznacza odpis aktualizujący na poniesione, ale nie wykazywane straty;

PD - oznacza prawdopodobieństwo *defaultu* w okresie LIP;

BS_i - oznacza bieżące zaangażowanie bilansowe kredytu i zgodne z wyceną według zamortyzowanego kosztu;

LGD_i - oznacza parametr LGD wyznaczony na datę szacowania odpisu zgodnie z metodą omówioną w sekcji dotyczącej analizy indywidualnej, dla kredytu i.

Zarówno w przypadku analizy indywidualnej opartej na LGD oraz analizy portfelowej pełna analiza przeprowadzana jest raz na półrocze. W okresach miesięcznych odpisy są natomiast aktualizowane zgodnie z równaniem:

$$RP = LGD_p \sum_{i \in \{\text{kred. anal. ind.}\}} BS_i PD$$

$$RP = LGD_p \sum BS_i$$

gdzie:

LGD_p - oznacza relację pomiędzy łącznym poziomem odpisów dla danego portfela wyznaczonym w oparciu o pełną analizę na koniec ostatniego półrocza, a wartością zaangażowania bilansowego kredytów danego portfela. Portfel detaliczny, detaliczny ze stwierdzonymi przesłankami utraty wartości, kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych i pozostałe kredyty komercyjne posiadają odrębne parametry LGD_p .

Standardowy system monitorowania portfela kredytowego Banku obejmuje:

- monitoring terminowości spłat,
- monitorowanie nieruchomości będącej przedmiotem finansowania,
- monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy, któremu został udzielony kredyt na nieruchomość komercyjną pod kątem wskaźników płynności i wskaźnika pokrycia obsługi zadłużenia,
- monitoring przestrzegania wszelkich przepisów ochrony środowiska naturalnego i bezpieczeństwa i higieny pracy, a także bezpieczeństwa publicznego,
- przegląd ważności zabezpieczeń.

W przypadku aktywów, dla których rozpoznano trwałą utratę wartości Bank przeprowadza zaostrzony monitoring np. dokonuje ponownej wyceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytu.

3.2.4. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe - przed uwzględnieniem przyjętych zabezpieczeń

Bank na koniec 2011 roku oraz 2010 roku nie posiada żadnych aktywów, których maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe różniłaby się od wartości bilansowej.

Bank nie posiada nieodwołalnych pozabilansowych zobowiązań do udzielenia kredytu. Wypłata kolejnych transz kredytów udzielonych zależy od decyzji Banku podejmowanej w wyniku analizy sytuacji kredytobiorcy i kredytowanego projektu.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z pozycjami pozabilansowymi:

	31.12.2011	31.12.2010
Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z pozycjami pozabilansowymi:		
Zobowiązania do udzielenia kredytów	769 092	659 496
Razem ekspozycja związana z pozycjami pozabilansowymi	769 092	659 496
Razem ekspozycje związane z aktywami bilansowymi i pozycjami pozabilansowymi	5 239 888	4 737 238

Bank stosuje system kontroli i utrzymywania minimalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe Banku. 89,13% portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz 100% należności od banków należy do kategorii należności obsługiwanych terminowo, dla których nie stwierdzono utraty wartości (31.12.2010 r. odpowiednio: 89,11% oraz 100%).

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe- finansowy efekt zabezpieczeń

Poniższa tabela prezentuje finansowy skutek posiadanych zabezpieczeń, czyli w jakim stopniu zabezpieczenie ogranicza ryzyko kredytowe.

	31.12.2011	31.12.2010
Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe- finansowy efekt zabezpieczeń:		
Należności od banków	484	377
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	4 182 704	3 790 076
Klienci indywidualni:	108 275	105 741
- Kredyty terminowe, w tym:	108 275	105 741
kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	108 275	105 741
Klienci korporacyjni:	3 705 691	3 162 523
- Kredyty terminowe, w tym:	3 705 691	3 162 523
kredyty hipoteczne udzielone średnim i małym klientom	3 705 691	3 162 523
Klienci budżetowi	368 738	521 812
Rezerwa utworzona	32 391	20 945
Klienci indywidualni:	1 442	1 770
- Kredyty terminowe, w tym:	1 442	1 770
kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	1 442	1 770
Klienci korporacyjni:	30 839	19 019
- Kredyty terminowe, w tym:	30 839	19 019
kredyty hipoteczne udzielone średnim i małym klientom	30 839	19 019
Klienci budżetowi	110	156
Rezerwa bez uwzględniania przepływów z zabezpieczeń	145 792	102 564
Klienci indywidualni:	6 449	6 095
- Kredyty terminowe, w tym:	6 449	6 095
kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	6 449	6 095
Klienci korporacyjni:	139 233	96 313
- Kredyty terminowe, w tym:	139 233	96 313
kredyty hipoteczne udzielone średnim i małym klientom	139 233	96 313
Klienci budżetowi	110	156

Finansowy efekt zabezpieczeń	(113 401)	(81 619)
Klienci indywidualni:	(5 007)	(4 325)
– Kredyty terminowe, w tym:	(5 007)	(4 325)
kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	(5 007)	(4 325)
Klienci korporacyjni:	(108 394)	(77 294)
– Kredyty terminowe, w tym:	(108 394)	(77 294)
kredyty hipoteczne udzielone średnim i małym klientom	(108 394)	(77 294)
Klienci budżetowi	-	-

3.2.5. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31.12.2011		31.12.2010	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	3 727 960	89,13	3 377 213	89,11
Przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	300 662	7,19	297 193	7,84
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	154 082	3,68	115 670	3,05
Razem brutto	4 182 704	100,00	3 790 076	100,00
Odpisy (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz na pozycje bez rozpoznanej utraty wartości)	(32 391)	0,77	(20 945)	0,55
Razem netto	4 150 313	99,23	3 769 131	99,45

W poniższej tabeli przedstawiono należności od banków:

Należności od banków	31.12.2011		31.12.2010	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	484	100,00	377	100,00
Razem brutto	484	100,00	377	100,00
Razem netto	484	100,00	377	100,00

W Banku nie występują należności od banków przeterminowane lub z rozpoznaną utratą wartości.

Kredyty i pożyczki nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Kwoty brutto kredytów i pożyczek nieprzeterminowanych, bez rozpoznanej utraty wartości w podziale na klasy klientów przedstawiono poniżej.

	31.12.2011	31.12.2010
Klienci indywidualni	95 440	88 928
Kredyty terminowe mieszkaniowe i hipoteczne	95 440	88 928
Klienci korporacyjni	3 270 661	2 802 533
Kredyty terminowe udzielone małym średnim klientom	3 270 661	2 802 533
Klienci budżetowi	361 859	485 752
Razem klienci	3 727 960	3 377 213
Banki	484	377
Razem	3 728 444	3 377 590

Ocena jakości kredytowej kredytów i pożyczek nieprzeterminowanych, bez rozpoznanej utraty wartości

	31.12.2011	31.12.2010
Kredyty i pożyczki o ograniczonym ryzyku kredytowym	523 663	604 567
Kredyty i pożyczki o standardowym ryzyku kredytowym	3 204 297	2 744 669
Kredyty i pożyczki o podwyższonym ryzyku kredytowym	-	27 977
Razem	3 727 960	3 377 213

Do portfela kredytów i pożyczek o ograniczonym ryzyku kredytowym Bank zalicza kredyty i pożyczki udzielone klientom budżetowym oraz klientom korporacyjnym, których podstawowym prawnym zabezpieczeniem jest gwarancja lub poręczenie jednostek samorządu terytorialnego.

Do portfela kredytów i pożyczek o standardowym ryzyku kredytowym Bank zalicza kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym i korporacyjnym, których podstawowym zabezpieczeniem jest hipoteka ustanowiona na nieruchomości, dla których nie wystąpiły przesłanki utraty wartości.

Do portfela kredytów i pożyczek o podwyższonym ryzyku kredytowym Bank zalicza kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości, ale Bank nie rozpoznaje utraty wartości z uwagi na przewidywanie odzyskania ekspozycji kredytowej w pełnej wysokości.

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Jako zaangażowania przeterminowane przyjmuje się zaangażowania wobec klientów lub banków, dla których przynajmniej jedna z należności jest przeterminowana o jeden dzień lub więcej dni. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż o 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu. W rzadkich przypadkach dla kredytów i pożyczek przeterminowanych dłużej niż o 90 dni Bank nie rozpoznaje utraty wartości jeżeli istnieją szczególne przesłanki świadczące o braku utraty wartości tych kredytów i pożyczek.

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane, lecz dla których nie rozpoznano utraty wartości, w podziale na klasy klientów przedstawiono poniżej.

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości (31.12.2011 r.)	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Klienci budżetowi	Razem klienci
	Kredyty terminowe mieszkaniowe i hipoteczne	Kredyty terminowe udzielone małym i średnim klientom		
do 30 dni	2 614	226 755	6 878	236 247
od 31 do 60 dni	2 950	18 187	-	21 137
od 61 do 90 dni	160	12 054	-	12 214
powyżej 90 dni	15	31 049	-	31 064
Razem	5 739	288 045	6 878	300 662

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości (31.12.2010 r.)	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Klienci budżetowi	Razem klienci
	Kredyty terminowe mieszkaniowe i hipoteczne	Kredyty terminowe udzielone małym i średnim klientom		
do 30 dni	9 464	223 254	36 060	268 778
od 31 do 60 dni	548	27 377	-	27 925
od 61 do 90 dni	354	-	-	354
powyżej 90 dni	136	-	-	136
Razem	10 502	250 631	36 060	297 193

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości (przed uwzględnieniem przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych zabezpieczeń), w podziale na klasy aktywów przedstawiono poniżej.

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Razem klienci
	Kredyty terminowe mieszkaniowe i hipoteczne	Kredyty terminowe udzielone małym i średnim	
31 grudnia 2011 r.			
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	7 096	146 986	154 082
Szacowane kwoty odzysku z wpłat własnych i z zabezpieczeń	5 379	119 737	125 116
Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów	17 937	199 895	217 832
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	1 322	27 228	28 550
31 grudnia 2010 r.			
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	6 312	109 358	115 670
Szacowane kwoty odzysku z wpłat własnych i z zabezpieczeń	4 419	94 320	98 739
Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów	16 839	141 322	158 161
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	1 620	15 037	16 657

W 2011 r. podobnie jak w 2010 r. Bank nie rozpoznał utraty wartości żadnych zaangażowań wobec banków.

W powyższych tabelach w pozycji wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów Bank pokazał aktualną wartość przyjętych zabezpieczeń, nieskorygowaną do zmniejszającej się wartości ekspozycji kredytowej. Wartość zabezpieczeń kredytów udzielonych przez Bank przewyższa wartość zaangażowania, dlatego też w przypadku wystąpienia dodatkowych kosztów egzekucyjnych itp. Bank będzie w stanie zaspokoić swoje roszczenia.

Czynnikami analizowanymi przy ujęciu utraty wartości kredytów wykazanych w powyższej tabeli są znaczące trudności finansowe dłużnika oraz naruszenie umowy, tj. niespłacenie odsetek lub części kapitałowej zobowiązania.

Podstawowym prawnym zabezpieczeniem kredytów udzielonych klientom przez Bank jest hipoteka ustanowiona na rzecz Banku na pierwszym miejscu w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości. Wartość nieruchomości będącej zabezpieczeniem kredytu udzielonego przez Bank szacowana jest w oparciu o koncepcję tzw. wartości bankowo-hipotecznej zakładającej utrzymanie przez nieruchomość wartości w dłuższym okresie.

W przypadku niekorzystnych zmian wartości zabezpieczeń Bank dokonuje ich weryfikacji poprzez ponowne przeprowadzenie wyceny nieruchomości. Zależnie od efektów wyceny, Bank co do zasady negocjuje z kredytobiorcą zgodnie z zawartą umową kredytową:

- ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia,
- zmianę zabezpieczenia,
- dokonanie jednorazowej spłaty zadłużenia do poziomu LTV akceptowanego przez Bank,
- renegocjację warunków umowy.

Brak osiągnięcia porozumienia może skutkować częściowym lub pełnym wypowiedzeniem umowy, jeżeli sytuacja ekonomiczno-finansowa kredytobiorcy wykazuje trwałe pogorszenie.

Bank posiada plan awaryjny na wypadek nieoczekiwanych, radykalnych zmian cen na rynku nieruchomości.

Renegocjowane kredyty i pożyczki

Proces restrukturyzacji polega na zmianie warunków umownych w zakresie harmonogramu spłat rat kapitałowo-odsetkowych, w tym także zastosowania okresu karencji spłat. Praktyka i procedury procesu restrukturyzacji opierają się na współczynnikach i kryteriach, które w opinii Zarządu Banku wskazują na duże prawdopodobieństwo obsługi długu przy zastosowaniu zmodyfikowanego harmonogramu spłat. Procedury restrukturyzacji są uwarunkowane regularnymi przeglądami sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta. Renegocjowanie warunków umownych kredytów i pożyczek stanowi przesłankę utraty wartości, chyba że renegocjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych.

3.2.6. Instrumenty dłużne: lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione

Wartość lokacyjnych papierów wartościowych oraz aktywów zastawionych według stanu na 31.12.2011 r. wynosiła 306 748 tys. zł, a według stanu na 31.12.2010 r. wynosiła 289 902 tys. zł. Instrumenty dłużne zarówno na 31.12.2011 r. jak i na 31.12.2010 r. posiadały rating A- do A+ w skali agencji ratingowej Fitch Ratings.

Zarówno według stanu na 31.12.2011 r. jak i według stanu na 31.12.2010 r. wszystkie lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione były instrumentami nieprzeterminowanymi, bez rozpoznanej utraty wartości.

3.2.7. Przejęte zabezpieczenia

Bank przejął w czerwcu 2011 roku nieruchomość mieszkalną o wartości rynkowej ustalonej przez biegłego sądowego w wysokości 21 909 tys. zł. W wyniku przejęcia nieruchomości część zobowiązania kredytowego w wysokości 21 909 tys. zł wygasła, pozostała część zobowiązania kredytowego w wysokości 3 730 tys. zł została umorzona bądź spłacona. Różnica pomiędzy ekspozycją kredytową na dzień przejęcia a wartością przejmowanej nieruchomości w wysokości 2 990 tys. zł została spisana w ciężar odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

W 2011 roku Bank dokonał weryfikacji wyceny nieruchomości i rozpoznał odpis z tytułu utraty wartości w wysokości 1 260 tys. zł. Do dnia 31.12.2011 r. Bank zbył lokale mieszkalne i miejsca postojowe o łącznej wartości 1 981 tys. zł. Do zbycia pozostały lokale mieszkalne i miejsca postojowe o wartości 18 722 tys. zł pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości w wysokości 1 260 tys. zł i powiększonej o aktywowane koszty transakcyjne w wysokości 104 tys. zł.

3.3. Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

Ryzyko koncentracji geograficznej

Nie prezentuje się w Banku aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według obszarów geograficznych z uwagi na nieistotność geograficznego zróżnicowania ryzyk.

Ryzyko koncentracji dużych zaangażowań, ryzyko koncentracji zaangażowań

Ryzyko koncentracji jest to ryzyko mogące istotnie wpłynąć na stabilność i bezpieczeństwo działania Banku, poprzez niewykonanie zobowiązania przez pojedynczy podmiot, podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania tego zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników.

W ramach zarządzania ryzykiem koncentracji Bank dokonuje identyfikacji ryzyka, jego pomiaru, monitorowania i raportowania.

Pomiar ryzyka koncentracji w Banku dokonywany jest poprzez ustalenie wielkości zaangażowania, które generuje ryzyko koncentracji i odniesienie tej wielkości do ustalonych limitów wynikających z przepisów prawa oraz limitów wewnętrznych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe za pomocą wewnętrznych limitów koncentracji zaangażowań, określonych w wewnętrznych procedurach.

Ustalając propozycję wysokości wewnętrznych limitów koncentracji zaangażowań, Bank bierze pod uwagę następujące kwestie:

- a) sytuację makroekonomiczną w kraju,
- b) sytuację na rynku nieruchomości w kraju,
- c) sytuację na rynkach finansowych w kraju,
- d) realizację polityki kredytowej Banku w poprzednich latach,
- e) wyniki działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych Banku,

- f) pochodzące z wiarygodnych źródeł (ośrodki akademickie) informacje dotyczące sytuacji ekonomicznej podmiotów, branż, gałęzi sektorów gospodarki, stosownie do zaleceń Uchwały Nr 384/2008 KNF,
- g) informacje ekonomiczne i jakościowe dotyczące procesu zarządzania w podmiotach, wobec których posiada zaangażowanie z których wynika ryzyko koncentracji,
- h) czynniki wynikające z innych rodzajów ryzyka związanych ze zidentyfikowanymi zaangażowaniami z których wynika ryzyko koncentracji (m.in. stopy procentowej, płynności, operacyjne i polityczne), mogące negatywnie wpłynąć na podwyższenie ryzyka koncentracji,
- i) wyniki testów warunków skrajnych.

Wewnętrzne limity zaangażowań określone są w stosunku do wielkości funduszy własnych Banku oraz w stosunku do sumy zaangażowań Banku.

W Banku prowadzone jest miesięczne raportowanie monitorowanego ryzyka koncentracji w odniesieniu do:

- a) monitorowania grup kapitałowych,
- b) monitorowania limitu koncentracji zaangażowań,
- c) monitorowania limitu dużych zaangażowań,
- d) monitorowania limitu kredytów udzielonych podmiotom powiązanym z Bankiem,
- e) monitorowania limitów wewnętrznych.

Ryzyko koncentracji branżowej

Bank koncentruje swoją działalność na udzielaniu podmiotom prawnym kredytów zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości, kredytów dla jednostek samorządu terytorialnego i kredytów zabezpieczonych gwarancją lub poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego.

Niezależnie od zewnętrznych limitów koncentracji kredytowej Zarząd Banku ustala limity wewnętrzne związane m.in. z :

- a) koncentracją branżową według typu finansowanej nieruchomości,
- b) finansowaniem nieruchomości w budowie i zakupów ziemi,
- c) udziałem finansowania poszczególnych typów nieruchomości w portfelu kredytowym.

Ocena indywidualnego ryzyka kredytowego w przypadku finansowania nieruchomości komercyjnych oparta jest o ocenę zdolności kredytowej kredytobiorców za pomocą systemu wskaźników finansowych tj. wskaźnikami pokrycia obsługi długu (DSCR), pokrycia obsługi odsetek (ISCR), poziomem funduszy własnych, a w przypadku deweloperów mieszkaniowych poziomem ceny benchmarkingowej oraz w przypadku niektórych typów kredytobiorców poprzez nadanie wewnętrznego ratingu kredytobiorcy. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w finansowaniu nieruchomości komercyjnych obejmuje również: tworzenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości bilansowych ekspozycji kredytowych oraz odpisów na pozabilansowe ekspozycje kredytowe, wskaźniki tworzenia i rozwiązywania odpisów, stosowanie limitów, stress testów, analiz scenariuszowych, monitorowanie limitu koncentracji wierzytelności, stosowanie zabezpieczeń kredytów, stosowanie konserwatywnych zasad określania bankowo-hipotecznego wartości nieruchomości, stosowanie statystycznych modeli do aktualizowania wartości nieruchomości.

Poniższa tabela prezentuje strukturę koncentracji zaangażowania bilansowego w poszczególne branże.

Branże	Wartość bilansowa netto 31.12.2011	Udział w portfelu (%)	Wartość bilansowa netto 31.12.2010	Udział w portfelu (%)
Obsługa nieruchomości	2 906 801	70,04	2 526 276	67,03
Budownictwo	646 334	15,57	504 678	13,39
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	163 966	3,95	304 673	8,08
Administracja publiczna i obrona narodowa; gwarantowana prawnie opieka socjalna	207 731	5,00	243 050	6,45
Hotele i restauracje	47 600	1,15	72 691	1,93
Osoby fizyczne	50 120	1,21	53 250	1,41
Pozostałe	127 761	3,08	64 513	1,71
Razem	4 150 313	100	3 769 131	100

3.4. Ryzyko rynkowe

Bank narażony jest na ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko zmian bieżącej wyceny instrumentów finansowych tworzących portfele Banku, które wynikają ze zmian cen i wartości parametrów rynkowych. Ekspozycja na ryzyko rynkowe Banku wynika z otwartych pozycji w instrumentach odsetkowych, walutowych, które narażone są na rynkowe zmiany wartości odpowiednich czynników ryzyka, a w szczególności na zmiany wartości stóp procentowych, kursów walutowych oraz zmienności tych czynników ryzyka.

Profil ryzyka wynika ze strategii działania Banku. Bank oferuje produkty oparte o zmienną i stałą stopę procentową, przy czym preferowane są produkty oparte o zmienną stopę procentową. Bank oferuje produkty w walutach obcych EUR i USD. Bank nie dokonuje operacji na własny rachunek w celach handlowych, posiada jedynie portfel bankowy. Główną metodą zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku jest stosowanie naturalnego zabezpieczenia, czyli pozyskiwanie środków na finansowanie w walutach i o oprocentowaniu bezpośrednio dopasowanym do odpowiadających aktywów. Charakter działalności Banku powoduje, iż narażenie na ryzyko rynkowe powinno być utrzymywane na poziomie możliwie niskim. Bank dąży do ograniczania ekspozycji na ryzyko rynkowe wynikających ze struktury aktywów i pasywów poprzez zawieranie transakcji zabezpieczających, których katalog jest zatwierdzany przez Zarząd Banku. Identyfikacja ryzyk rynkowych i płynności uwzględnia czynniki wewnętrzne i zewnętrzne. Do czynników wewnętrznych zalicza się czynniki takie jak: specyfika działalności kredytowej oraz specyfika struktury refinansowania. Do czynników zewnętrznych należą czynniki stanowiące otoczenie Banku: rynek międzybankowy, zachowania rynków finansowych, strategia i polityka akcjonariusza wobec Banku. Ryzyko rynkowe jest identyfikowane we wszystkich typach produktów i rodzajach działalności. W procesie identyfikacji stosowane są metody powszechnie uznane. Bank określa poziom ryzyka poprzez pomiar wartości narażonej na ryzyko (*Value at Risk* - VaR) oraz przez przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

VaR jest statystyczną miarą poziomu ryzyka rynkowego, która wyraża potencjalną stratę, na jaką narażony jest portfel w ciągu określonego czasu, dla danego poziomu ufności, w normalnych warunkach rynkowych, z tytułu zmian czynników ryzyka (kursów, stóp, cen). Potencjalność straty oznacza, że z wcześniej ustalonym, dużym prawdopodobieństwem (poziom ufności), przy którym wyznaczana jest wartość zagrożona, w ciągu zadanego okresu można się spodziewać straty mniejszej niż wyznaczona wartość VaR.

Wartość zagrożona w Banku jest wyznaczana za pomocą metody symulacji historycznej. W metodzie tej wyznacza się rozkład zmian wartości portfela na podstawie historycznego rozkładu zmian czynników ryzyka, zaobserwowanego w określonym okresie czasu. VaR wyznaczany jest w jednodniowym horyzoncie czasowym na podstawie 250 obserwacji historycznych i monitorowany jest na poziomie ufności 99%. W 2011 r. Bank zmodyfikował metodologię wyznaczania ekspozycji na ryzyko rynkowe wykorzystywanej w kalkulacji VaR i testach warunków skrajnych poprzez dodatkowe uwzględnienie replikacji przepływów odsetkowych na instrumenty finansowe, których strukturę terminową odzwierciedla krzywa zerokuponowa. Zmiana ta wynikała z potrzeby uspołnienia metodologii kalkulacji VaR w grupie BRE Bank i przyczyniła się do zwiększenia wartości VaR i kwoty ryzyka wynikającej z testów warunków skrajnych w porównaniu z wartościami tych miar przed dokonaniem zmiany.

Według stanu na 31.12.2011 r. VaR wyniósł 178 tys. zł przy poziomie ufności 99%. Według stanu na 31.12.2010 r. VaR wyniósł 35 tys. zł przy poziomie ufności 99%. W zestawieniu poniżej przedstawiono wartość średniego VaR Banku w okresie od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. oraz w okresie 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r.

w tys. zł	12 miesięcy do 31.12.2011 r.		12 miesięcy do 31.12.2010 r.	
	średnia	maksimum	średnia	maksimum
Ryzyko stopy procentowej	86	261	33	100
Ryzyko kursu walutowego	27	912	26	673
VaR całkowity	113	1 173	59	773

Test warunków skrajnych i analizy scenariuszowe

Dodatkową miarą ryzyka rynkowego, uzupełniającą pomiar wartości zagrożonej, jest test warunków skrajnych, który pokazuje hipotetyczną zmianę bieżącej wyceny portfela Banku, która nastąpiłaby na skutek przyjęcia przez czynniki ryzyka wyspecyfikowanych skrajnych wartości w jednodniowym horyzoncie czasowym. Bank stosuje m.in. metodę scenariusza dużych, ekstremalnie skorelowanych zmian jednakowych w każdej grupie, wartości czynników ryzyka. Według stanu na 31.12.2011 r., kwota ryzyka wynikająca

z tego scenariusza wyniosła 1 662 tys. zł, natomiast średnia kwota ryzyka dla tego scenariusza w okresie 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. wyniosła 617 tys. zł.

Poniżej przedstawiono dekompozycję kwoty ryzyka wynikającą z opisanego testu warunków skrajnych, na kwotę przypisaną do ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego.

Test warunków skrajnych	31.12.2011			31.12.2010		
	Razem	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko walutowe	Razem	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko walutowe
Kwota ryzyka w tys. zł	1 662	3 270	-1 608	430	2 932	-2 502

Bank dokonuje pomiaru wrażliwości wartości bieżącej portfela Banku na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 BP w niekorzystnym kierunku z punktu widzenia struktury terminowej luki przeszacowania. Luka przeszacowania przedstawia zagregowane ekspozycje kapitałowo-odsetkowe Banku odpowiadające poszczególnym punktom węzłowym krzywej dochodowości. Kwota ryzyka 100 BP wyznaczana jest jako różnica wartości bieżącej portfela wyliczonej w oparciu o zaburzone szokowo o 100 BP wartości czynników ryzyka według stanu na dzień sprawozdawczy oraz wartości bieżącej portfela w oparciu o wartości czynników ryzyka zaobserwowanych w dniu sprawozdawczym. Kwota ryzyka 100 BP wyniosła, według stanu na 31.12.2011 r. 827 tys. zł, natomiast jej średnia w okresie 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. 565 tys. zł., według stanu na 31.12.2010 r. 356 tys. zł, średnia w okresie 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r. 557 tys. zł.

3.5. Ryzyko walutowe

Ryzyko kursu walutowego wynika z narażenia aktualnej wartości ekspozycji Banku w aktywach, pasywach i pozycjach pozabilansowych wyrażonej w PLN na niekorzystny wpływ zmian rynkowych kursów walutowych.

Bank narażony jest w niewielkim stopniu na ryzyko walutowe, ponieważ nie utrzymuje istotnego niedopasowania walutowego aktywów i pasywów (pozycji walutowej) poprzez dopasowywanie struktury walutowej prowadzonej akcji kredytowej i źródeł refinansowania oraz domykanie otwartych pozycji walutowych kontraktami pochodnymi (Nota 19). Ryzyko wpływu zmian kursu walutowego na wynik finansowy Banku jest ograniczone, a istniejące w Banku procedury kontroli i raportowania eliminują możliwość jego powstawania w istotny sposób. W ramach zarządzania ryzykiem walutowym, Bank dokonuje oceny skali i struktury ryzyka walutowego wyłącznie na podstawie bieżącej pozycji walutowej Banku. Monitoringowi podlega także pozycja walutowa uwzględniająca przewidywane spłaty i wypłaty kredytów mające wpływ na ryzyko walutowe. Bank zarządza pozycją walutową dokonując transakcji kupna/sprzedaży walut z terminem natychmiastowym lub przyszłym oraz zawierając transakcje typu SWAP.

Tabela poniżej przedstawia ekspozycje Banku narażone na ryzyko walutowe na dzień 31.12.2011 r. oraz 31.12.2010 r. W tabeli przedstawiono aktywa i zobowiązania Banku według wartości bilansowej w podziale na poszczególne waluty.

31.12.2011	PLN	EUR	USD	Razem
Aktywa				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	6 218	-	-	6 218
Należności od banków	160	158	166	484
Pochodne instrumenty finansowe	7 033	-	-	7 033
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 023 662	1 997 541	129 110	4 150 313
Lokacyjne papiery wartościowe	305 557	-	-	305 557
Aktywa zastawione	1 191	-	-	1 191
A k t y w a r a z e m	2 343 821	1 997 699	129 276	4 470 796
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec innych banków	-	1 213 004	128 337	1 341 341
Pochodne instrumenty finansowe	8 844	796	-	9 640
Zobowiązania wobec klientów	149 866	27 415	949	178 230
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 488 440	-	-	2 488 440
Zobowiązania podporządkowane	100 300	-	-	100 300
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m	2 747 450	1 241 215	129 286	4 117 951
Pozycja bilansowa netto	(403 629)	756 484	(10)	352 845
Zobowiązania do udzielenia kredytów	666 934	101 480	678	769 092

31.12.2010	PLN	EUR	USD	Razem
Aktywa				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	12 940	379	-	13 319
Należności od banków	141	128	108	377
Pochodne instrumenty finansowe	5 013	-	-	5 013
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 065 873	1 581 736	121 522	3 769 131
Lokacyjne papiery wartościowe	287 823	-	-	287 823
Aktywa zastawione	2 079	-	-	2 079
A k t y w a r a z e m	2 373 869	1 582 243	121 630	4 077 742
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec innych banków	-	1 233 650	90 706	1 324 356
Pochodne instrumenty finansowe	231	1 370	-	1 601
Zobowiązania wobec klientów	216 868	24 499	1 298	242 665
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 060 385	-	-	2 060 385
Zobowiązania podporządkowane	100 251	-	-	100 251
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m	2 377 735	1 259 519	92 004	3 729 258
Pozycja bilansowa netto	(3 866)	322 724	29 626	348 484
Zobowiązania do udzielenia kredytów	565 187	94 263	46	659 496

3.6. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego oraz kapitału Banku na niekorzystny wpływ zmian stóp procentowych. Bank zarządza luką stopy procentowej poprzez dopasowywanie terminów przeszacowań aktywów i pasywów. W przypadku pojawienia się takiego niedopasowania, stosuje odpowiednie instrumenty zabezpieczające (transakcje pochodne IRS, Basis Swap). Transakcje pochodne na stopę procentową są zawierane wyłącznie w celu zabezpieczenia pozycji wynikających z działalności kredytowej i jej finansowania.

Miarą ryzyka stopy procentowej jest luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz określany na jej podstawie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”).

Nagła zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 BP dla wszystkich terminów zapadalności w przypadku, gdyby miała charakter trwały i o niekorzystnym kierunku spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego o:

EaR (w tys. zł)	31.12.2011	31.12.2010
dla pozycji wyrażonych w PLN	4 000	5 107
dla pozycji wyrażonych w USD	9	55
dla pozycji wyrażonych w EUR	491	163

Przy wyliczaniu tych wartości, przyjęto założenie, że struktura aktywów i pasywów ujętych w sprawozdaniach finansowych według stanu na 31.12.2011 r. i według stanu na 31.12.2010 r. nie ulegnie zmianie w trakcie najbliższego roku, ani że Bank nie podejmie żadnych działań w celu zmiany ekspozycji narażonej na ryzyko.

Utrzymywanie poziomu ryzyka stopy procentowej w 2011 r. na podobnym poziomie jak w 2010 r. jest wynikiem bieżącego dopasowywania terminów przeszacowania udzielanych kredytów i odpowiadających im źródeł finansowania. Dodatkowo, Bank w celu ograniczania ryzyka stopy procentowej zawiera transakcje zabezpieczające typu IRS.

Poniżej przedstawione zostały ekspozycje Banku na ryzyko stopy procentowej. Dane w tabeli przedstawiają aktywa i pasywa według wartości bilansowej, uszeregowane zgodnie z terminami zmiany oprocentowania wynikającego z umowy lub dotyczy ich zapadalności.

31.12.2011	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Razem
Aktywa odsetkowe	1 845 598	1 313 209	1 212 696	92 244	4 463 747
Pasywa odsetkowe	1 298 524	1 020 293	1 784 411	-	4 103 228
Aktywa odsetkowe - pasywa odsetkowe	547 074	292 916	(571 715)	92 244	360 519
Pochodne instrumenty finansowe aktywne	851	685	5 497	-	7 033
Pochodne instrumenty finansowe pasywne	6 347	1 305	1 439	549	9 640
Pochodne instrumenty finansowe aktywne - pochodne instrumenty finansowe pasywne	(5 496)	(620)	4 058	(549)	(2 607)
Luka netto	541 578	292 296	(567 657)	91 695	357 912

31.12.2010	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Razem
Aktywa odsetkowe	1 445 383	1 341 975	1 273 052	12 319	4 072 729
Pasywa odsetkowe	1 131 497	931 586	1 632 259	-	3 695 342
Aktywa odsetkowe - pasywa odsetkowe	313 886	410 389	(359 207)	12 319	377 387
Pochodne instrumenty finansowe aktywne	3 522	519	972	-	5 013
Pochodne instrumenty finansowe pasywne	231	-	304	1 066	1 601
Pochodne instrumenty finansowe aktywne - pochodne instrumenty finansowe pasywne	3 291	519	668	(1 066)	3 412
Luka netto	317 177	410 908	(358 539)	11 253	380 799

W zestawieniu pozycja aktywa odsetkowe obejmuje:

- kasę i operacje z bankiem centralnym,
- należności od banków,
- lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione,
- kredyty i pożyczki udzielone klientom.

W zestawieniu pozycja pasywa odsetkowe obejmuje:

- zobowiązania wobec innych banków,
- zobowiązania wobec klientów (z wyłączeniem innych zobowiązań),
- zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych,
- zobowiązania podporządkowane.

W zestawieniu pozycja pochodne instrumenty finansowe aktywne obejmują wartość godziwą należności z tytułu instrumentów pochodnych:

- swapy odsetkowe (IRS),
- swapy walutowe (SWAP).

W zestawieniu pozycja pochodne instrumenty finansowe pasywne obejmują wartość godziwą zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych:

- swapy odsetkowe (IRS),
- swapy walutowe (SWAP).

3.7. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko braku zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności ponoszenia strat.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie zdolności Banku do terminowej spłaty zobowiązań i finansowania stabilnie rosnących aktywów oraz minimalizacja wpływu tego ryzyka na wynik finansowy Banku.

Bank zarządza ryzykiem płynności w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, krótko, średnio i długoterminowej. Bank określa zasady identyfikacji, pomiaru, oceny, monitorowania i raportowania ryzyka. W ramach zarządzania ryzykiem płynności rynku, Bank dywersyfikuje źródła finansowania głównie w ramach współpracy z BRE Bankiem. Bank finansuje długoterminowe aktywa w pierwszej kolejności hipotecznymi i publicznymi listami zastawnymi o długim terminie wymagalności, następnie długoterminowymi depozytami, a bieżące zapotrzebowanie na środki finansowe zaspokaja na rynku międzybankowym oraz poprzez emisję krótkoterminowych obligacji, przyjmowanie depozytów od klientów oraz obsługę rachunków bieżących klientów.

Bank posiada plan awaryjny na wypadek wystąpienia kryzysu płynności. Plan określa przypadki sytuacji kryzysowych powodujących zagrożenie utraty płynności lub powstanie innego zagrożenia dla zarządzania ryzykiem walutowym i stopy procentowej, identyfikuje rezerwowe źródła finansowania Banku, wskazuje ogólny schemat postępowania Banku w sytuacji kryzysowej.

Bank zapewnia natychmiastową i bieżącą płynność płatniczą poprzez utrzymywanie portfela płynnościowego, składającego się z instrumentów możliwych do szybkiego upłynnienia.

Bieżąca i krótkoterminowa płynność płatnicza są monitorowane za pomocą współczynników płynności odpowiednio do 1 tygodnia i 1 miesiąca. Bank limituje ponadto wielkość ekspozycji w ramach skumulowanej luki płynności w okresach do 1 miesiąca, 3 miesięcy, 6 miesięcy, 1 roku i 2 lat.

W 2011 r., wartość wskaźnika płynności do 1 tygodnia utrzymywała się w przedziale od 9,83% do 39,04%, a jego wartość średnia wynosiła 18,51%. Według stanu na 31.12.2011 r., wartość tego współczynnika wynosiła 23,74%.

W 2010 r., wartość wskaźnika płynności do 1 tygodnia utrzymywała się w przedziale od 7,11% do 39,71%, a jego wartość średnia wynosiła 18,27%. Według stanu na 31.12.2010 r., wartość tego współczynnika wynosiła 17,05%.

W 2011 r., wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca utrzymywała się w przedziale od 27,93% do 88,08%, a jego wartość średnia wynosiła 48,96%. Według stanu na 31.12.2011 r., wartość tego współczynnika wynosiła 31,56%¹. W 2010 r. wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca utrzymywała się w przedziale od 11,07% do 98,54%, a jego wartość średnia wynosiła 47,18%. Na 31.12.2010 r. wartość tego współczynnika wynosiła 58,00%².

W 2011 r. Bank spełniał wszystkie normy płynnościowe określone w uchwale KNF 386/2008 z 17.12.2008 r.:

- M1 - luka płynności krótkoterminowej,
- M2 - współczynnik płynności krótkoterminowej,
- M3 - współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi,

¹ wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca w wysokości 31,56% według stanu na dzień 31.12.2011 r. przy uwzględnieniu otrzymanej linii kredytowej w wysokości 200 000 tys. zł.

² wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca w wysokości 58,00% według stanu na dzień 31.12.2010 r. przy uwzględnieniu otrzymanej linii kredytowej w wysokości 200 000 tys. zł.

- M4 - współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości norm płynnościowych M1 - M4 według stanów na 31.12.2011 r. oraz 31.12.2010 r. oraz ich wartości średnie i maksymalne:

norma płynności	wartość według stanu na 31.12.2011	średnia	minimum	maksimum
M1	363 538 tys. zł	316 978 tys. zł	121 761 tys. zł	566 805 tys. zł
M2	1,894	2,141	1,276	4,146
M3	16,695	29,788	14,556	48,436
M4	1,044	1,042	1,015	1,105

norma płynności	wartość według stanu na 31.12.2010	średnia	minimum	maksimum
M1	332 355 tys. zł	352 486 tys. zł	54 344 tys. zł	533 421 tys. zł
M2	2,012	3,01	1,246	5,81
M3	47,861	52,405	47,861	55,286
M4	1,043	1,057	1,025	1,097

W 2011 r. nie doszło do przekroczenia limitu pasywów i żadnej z norm płynności.

Poniższa tabela zawiera niezdykontowane wartości przepływów pieniężnych wymaganych do zapłacenia lub otrzymania przez Bank. Przepływy zaprezentowano na datę bilansową w podziale według pozostałego umownego terminu wymagalności.

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)

31.12.2011	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania wobec innych banków	258 767	409 060	551 874	134 252	-	1 353 953
Zobowiązania wobec klientów	158 130	11 303	4 148	3 737	1 123	178 441
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	195 664	61 660	882 060	1 465 839	205 986	2 811 209
Zobowiązania podporządkowane	-	1 616	4 918	123 238	-	129 772
Pochodne instrumenty finansowe	292 052	129 121	334 751	304	-	756 228
w tym wycena brutto	291 509	128 087	335 677	-	-	755 273
w tym wycena netto	543	1 034	(926)	304	-	955
Zobowiązania razem	904 613	612 760	1 777 751	1 727 370	207 109	5 229 603

Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)

Aktywa razem	226 347	99 845	557 049	2 129 297	3 466 088	6 478 626
Luka płynności netto	(678 266)	(512 915)	(1 220 702)	401 927	3 258 979	1 249 023

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)

31.12.2010	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania wobec innych banków	150 192	36 324	363 411	799 677	-	1 349 604
Zobowiązania wobec klientów	222 623	5 626	8 396	3 880	2 318	242 843
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	27 521	84 236	771 614	1 378 259	-	2 261 630
Zobowiązania podporządkowane	-	1 334	4 076	21 655	103 202	130 267
Pochodne instrumenty finansowe	160 594	97 676	94 937	630	-	353 837
w tym wycena brutto	160 331	97 027	95 047	-	-	352 405
w tym wycena netto	263	649	(110)	630	-	1 432
Zobowiązania razem	560 930	225 196	1 242 434	2 204 101	105 520	4 338 181

Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)

Aktywa razem	176 697	133 995	610 061	1 764 689	2 834 194	5 519 636
Luka płynności netto	(384 233)	(91 201)	(632 373)	(439 412)	2 728 674	1 181 455

Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na PLN według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Kwoty ujawnione w analizie terminów wymagalności to umowne niezdyktowane przepływy środków pieniężnych.

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank na bazie netto należą kontrakty swap na stopę procentową (IRS).

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania finansowe Banku, które będą rozliczane na bazie netto, w podziale na poszczególne terminy zapadalności według stanu na datę bilansową. Kwoty w walutach obcych zostały przeliczone na PLN według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Ujawnione w tabeli kwoty są niezdyktowanymi umownymi wypływami środków pieniężnych.

31.12.2011

Pochodne instrumenty finansowe rozliczone na bazie netto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	Razem
Kontrakty SWAP na stopę procentową (IRS)	543	1 034	(926)	304	955
Wycena netto razem	543	1 034	(926)	304	955

31.12.2010

Pochodne instrumenty finansowe rozliczone na bazie netto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	Razem
Kontrakty SWAP na stopę procentową (IRS)	263	649	(110)	630	1 432
Wycena netto razem	263	649	(110)	630	1 432

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank na bazie brutto należą pochodne walutowe instrumenty finansowe: walutowe kontrakty SWAP na datę waluty SPOT i FORWARD.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne instrumenty finansowe Banku, które będą rozliczane na bazie brutto, w podziale na poszczególne okresy zapadalności według stanu na datę bilansową. Kwoty w walutach obcych zostały przeliczone na PLN według średniego kursu NBP z dnia bilansowego.

31.12.2011

Pochodne instrumenty finansowe rozliczone na bazie brutto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	Razem
Wpływy	286 509	128 408	344 040	758 957
Kontrakty walutowe SWAP	286 509	128 408	344 040	758 957
Wypływy	291 509	128 087	335 677	755 273
Kontrakty walutowe SWAP	291 509	128 087	335 677	755 273

31.12.2010

Pochodne instrumenty finansowe rozliczone na bazie brutto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	Razem
Wpływy	162 760	97 189	96 112	356 061
Kontrakty walutowe SWAP	162 760	97 189	96 112	356 061
Wyptywy	160 331	97 027	95 047	352 405
Kontrakty walutowe SWAP	160 331	97 027	95 047	352 405

4. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Przez wartość godziwą rozumie się kwotę, za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie wykonane pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, o ile ta jest dostępna. Przyjęto założenie, że wartość godziwa instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej oraz instrumentów o stałej stopie procentowej krótkoterminowych (poniżej 1 roku) jest równa ich wartości bilansowej.

Ponadto Bank przyjął założenie, że szacunkowa wartość godziwa instrumentów o stałym oprocentowaniu powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych.

Czynnik dyskontujący przyjęty do dyskontowania środków pieniężnych dla tych instrumentów finansowych oparty jest o krzywą zerokuponową.

Poniżej przedstawiono główne założenia i metody wykorzystane przez Bank podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych:

Należności od banków. Wartością godziwą lokat o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat o stałym oprocentowaniu poniżej 1 roku jest ich wartość bilansowa. Bank nie posiada lokat złożonych na okres dłuższy niż 1 rok.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku została wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności do otrzymania zarówno z tytułu kapitału jak i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wartość godziwa kredytów ze stwierdzonymi przesłankami utraty wartości jest równa ich wartości bilansowej netto, która uwzględnia wszelkie przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytów. Tak oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej.

Lokacyjne papiery wartościowe (dostępne do sprzedaży) w momencie początkowego ujęcia w księgach wykazywane są w wartości godziwej uiszczonej zapłaty. Koszty transakcji są włączane do wyceny wartości początkowej metodą efektywnej stopy procentowej.

Bank dokonuje na dzień bilansowy wyceny papierów wartościowych klasyfikowanych jako aktywa wyceniane w wartości godziwej lub dostępnych do sprzedaży według poniższych zasad:

- dłużne papiery wartościowe notowane na giełdzie lub dla których istnieje aktywny rynek wycenia się według wartości godziwej (bieżącej ceny rynkowej); wycena dokonywana jest w oparciu o kurs zamknięcia sesji,
- akcje i udziały w jednostkach zależnych ujmowane są w cenie nabycia.

Wszelkie zwiększenia lub utrata wartości księgowane są na dzień wyceny, tj. na koniec miesiąca, oddzielnie dla każdego rodzaju papierów wartościowych.

Znajdujące się w portfelu Banku papiery wartościowe tego samego emitenta, tej samej serii, a zakupione w różnych okresach i po różnych cenach, Bank sprzedaje stosując zasadę FIFO - rozchód papierów następuje w kolejności ich zakupu.

Instrumenty finansowe po stronie zobowiązań to:

- pożyczki i kredyty otrzymane,
- otrzymane pożyczki podporządkowane,
- depozyty,
- zobowiązania z tytułu wyemitowanych przez Bank listów zastawnych oraz obligacji.

Bank nie posiada instrumentów finansowych po stronie zobowiązań o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku.

Bank przyjął, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w bilansie Banku według ich wartości godziwej.

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe	31.12.2011		31.12.2010	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	6 218	6 218	13 319	13 319
Należności od banków	484	484	377	377
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	4 182 704	4 183 639	3 790 076	3 791 747
Klienci korporacyjni	3 705 691	3 706 626	3 162 523	3 164 194
Klienci indywidualni	108 275	108 275	105 741	105 741
Klienci budżetowi	368 738	368 738	521 812	521 812
Aktywa finansowe razem	4 189 406	4 190 341	3 803 772	3 805 443
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec innych banków	1 341 341	1 341 341	1 324 356	1 324 356
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	178 230	178 230	242 665	242 665
Klienci korporacyjni	177 990	177 990	240 837	240 837
Klienci indywidualni	184	184	169	169
Klienci budżetowi	56	56	1 659	1 659
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 488 440	2 488 440	2 060 385	2 060 385
Zobowiązania podporządkowane	100 300	100 300	100 251	100 251
Zobowiązania finansowe razem	4 108 311	4 108 311	3 727 657	3 727 657

Listy zastawne Banku są notowane na rynku regulowanym, jednakże z uwagi na bardzo niską częstotliwość transakcji przyjmuje się, że najlepszym przybliżeniem ich wartości godziwej jest wycena w zamortyzowanym koszcie.

Ujawnienia dotyczące hierarchii wartości godziwej

	31.12.2011	31.12.2010
Aktywa finansowe		
POZIOM 1 - Ceny kwotowane na aktywnych rynkach dla tego samego instrumentu (bez modyfikacji)		
Lokacyjne papiery wartościowe (bony skarbowe, obligacje skarbowe)	140 640	177 887
Aktywa zastawione	1 191	2 079
POZIOM 2 - Ceny kwotowane na aktywnych rynkach dla podobnych instrumentów lub inne metody wyceny, dla których wszystkie istotne dane wejściowe bazują na obserwowalnych danych rynkowych		
Pochodne instrumenty finansowe	7 033	5 013
Lokacyjne papiery wartościowe (bony pieniężne)	164 917	109 936
Aktywa finansowe razem	313 781	294 915
Zobowiązania finansowe		
POZIOM 2		
Pochodne instrumenty finansowe	9 640	1 601
Zobowiązania finansowe razem	9 640	1 601

5. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, podlegające ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Bank ocenia czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na możliwe do zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek. Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości kredytu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów, a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela kredytów z rozpoznaną indywidualną utratą wartości uległa zmianie o +/- 10%, to szacowana wielkość utraty wartości kredytów ulegałaby odpowiednio zmniejszeniu o 10 228 tys. zł lub zwiększeniu o 11 974 tys. zł. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu odzysków z zabezpieczeń.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

Bank tworzy aktywo na podatek odroczony dotyczący odpisów z tytułu utraty wartości udzielonych kredytów i pożyczek. Zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych warunkiem decydującym o uznaniu odpisu z tytułu utraty wartości należności kredytowych za koszt podatkowy jest możliwość uprawdopodobnienia nieściągalności tych wierzytelności. Uznanie danego odpisu z tytułu utraty wartości za koszt podatkowy i utworzenie aktywa z tytułu podatku odroczonego jest zależne od przyjętego przez Kierownictwo Banku najbardziej prawdopodobnego scenariusza w analizie indywidualnej odpisów z tytułu utraty wartości. Jeżeli scenariusz ten zakłada ścieżkę egzekucyjną, która pozwoli w przyszłości na uprawdopodobnienie nieściągalności wierzytelności, Bank tworzy aktywo z tytułu podatku odroczonego.

6. Segmenty operacyjne

Zgodnie z wymogiem „podejścia zarządczego” informacje o segmentach operacyjnych są przedstawiane zgodnie z zasadami raportowania wewnętrznego dostarczanego Zarządowi Banku (główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych), którego zadaniem jest alokacja zasobów do segmentów działalności i przeprowadzanie oceny ich wyników.

Segmenty wyodrębnione zostały z punktu widzenia określonych grup klientów oraz produktów według jednorodnych cech transakcji. Ten sposób podziału obszarów jest spójny ze sposobem zarządzania sprzedażą. Działalność Banku realizowana jest w następujących segmentach operacyjnych:

- Kredyty na refinansowanie,
- Kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego (JST),
- Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych,
- Kredyty dla deweloperów komercyjnych,
- Kredyty na zakup gruntu,
- Kredyty dla osób fizycznych.

Kredyty na refinansowanie - jest to podstawowy segment działalności Banku, do którego zaliczane są kredyty udzielone na zakup lub refinansowanie ukończonych obiektów o przeznaczeniu komercyjnym (obiekty biurowe, magazyny, centra handlowe, centra logistyczne, hotele, pensjonaty, lokale użytkowe itp.).

Kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego (JST) - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone jednostkom samorządu terytorialnego (gminom, powiatom, województwom), jak również kredyty zabezpieczone gwarancją lub poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego (spółkom prawa handlowego utworzonym przez JST, samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej).

Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone na finansowanie mieszkaniowych projektów deweloperskich (osiedla domów jedno lub wielorodzinnych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem).

Kredyty dla deweloperów komercyjnych - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone na finansowanie komercyjnych projektów deweloperskich, zgodnych z polityką kredytową Banku.

Kredyty na zakup gruntu - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone na finansowanie lub refinansowanie zakupu gruntów pod deweloperskie projekty mieszkaniowe.

Kredyty dla osób fizycznych - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone osobom fizycznym głównie na cele mieszkaniowe. Segment kredytów dla osób fizycznych jest segmentem schyłkowym ze względu na zaprzestanie sprzedaży w tym segmencie w roku 2004.

Pozycje nieprzypisane aktywów - w tej pozycji prezentowane są wszystkie niekredytowe aktywa Banku.

Na podstawie wyżej przyjętej segmentacji produktowej wyznaczany jest wynik brutto poszczególnych segmentów operacyjnych uwzględniający wszystkie pozycje rachunku zysków i strat.

Głównym założeniem podziału segmentowego w ramach rachunku zysków i strat jest jak najwierniejsze przedstawienie opłacalności danego segmentu w działalności Banku. W tym celu Bank przypisuje na poziomie każdej umowy kredytowej wszystkie bezpośrednie dochody, takie jak przychody odsetkowe, przychody prowizyjne oraz określa poziom odpisów aktualizujących. Ze względu na brak możliwości przypisania zobowiązań do poszczególnych grup segmentowych Bank wyznacza segmentowe koszty odsetkowe oraz koszty prowizyjne według określonego schematu opisanego poniżej.

Bank dzieli koszty refinansowania na trzy kategorie. Koszty publicznych listów zastawnych, koszty hipotecznych listów zastawnych oraz uśrednione koszty pozostałych źródeł refinansowania (głównie kredyty od spółek powiązanych). Dla każdej z tych kategorii oblicza średni koszt refinansowania na podstawie marży wszystkich zobowiązań zaliczanych do danej kategorii.

Bank określa koszty odsetkowe i prowizyjne dla segmentu kredytów dla jednostek samorządu terytorialnego na podstawie rzeczywistych kosztów finansowania publicznymi listami zastawnymi oraz przypadającej na ten segment części uśrednionych kosztów pozostałych źródeł finansowania (proporcjonalnie do wysokości zobowiązania refinansującego nadwyżkę kredytów JST nad wartość wyemitowanych listów zastawnych).

Bank określa koszty odsetkowe i prowizyjne pozostałych segmentów na podstawie kosztów hipotecznych listów zastawnych oraz uśrednionych kosztów pozostałych źródeł refinansowania, proporcjonalnie do udziału kredytów segmentu w całym portfelu kredytowym z wyłączeniem kredytów JST.

Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat dzielone są albo poprzez udział ekspozycji kredytowej albo poprzez udział aktywów ważonych ryzykiem, w przypadku kosztów administracyjnych i amortyzacji. Bank nie alokuje do poszczególnych segmentów podatku dochodowego, dlatego też informacje w zakresie zysku/straty ujawniane są na poziomie zysku przed opodatkowaniem. Informacje na temat segmentów mierzone są według identycznych zasad jak te przedstawione w polityce rachunkowości.

Podstawowym i jedynym podziałem jest podział na segmenty działalności Banku. Z uwagi na to iż Bank operuje tylko na terenie RP nie stosuje segmentacji geograficznej.

W Banku nie występują operacje pomiędzy segmentami operacyjnymi.

Wydzielenia aktywów segmentu oraz przychodów i kosztów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych w Banku dla potrzeb zarządczych. Poszczególnym segmentom Banku zostały przypisane aktywa oraz związane z tymi aktywami przychody i koszty. Wynik segmentu uwzględnia wszystkie pozycje przychodów i kosztów. Zobowiązania Banku nie zostały przypisane do poszczególnych segmentów z uwagi na fakt, że podział taki nie jest regularnie przedstawiany Zarządowi Banku.

BRE BANK HIPOTECZNY S.A.
Sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2011 rok

(w tys. zł)

Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011										Różnica	
	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyty dla deweloperów komercyjnych	Kredyt na zakup gruntu	Kredyt dla osób fizycznych	Pozycja nieprzypisane aktywów	Razem	Rachunek zysków i strat		
Przychody z tytułu odsetek	126 119	35 995	43 166	9 231	13 623	2 516	-	230 650	230 650		
Koszty odsetek	(86 881)	(28 858)	(29 799)	(8 302)	(7 310)	(2 902)	-	(164 052)	(164 052)		
Dochód odsetkowy	39 238	7 137	13 367	929	6 313	(386)	-	66 598	66 598		
Przychody z tytułu opłat i prowizji	778	81	303	305	39	11	-	1 517	1 517		
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(943)	(196)	(188)	(94)	(46)	(18)	-	(1 485)	(1 485)		
Odписy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(3 395)	27	(11 834)	(96)	574	288	-	(14 436)	(14 436)		
Ogólne koszty administracyjne i amortyzacja	(28 600)	(1 542)	(5 614)	(2 829)	(1 432)	(353)	-	(40 370)	(40 370)		
Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat	11 169	602	2 192	1 105	559	138	-	15 765	15 765		
Wynik segmentu brutto	18 247	6 109	(1 774)	(680)	6 007	(320)	-	27 589	27 589		
31.12.2011										Różnica	
	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyty dla deweloperów komercyjnych	Kredyt na zakup gruntu	Kredyt dla osób fizycznych	Pozycja nieprzypisane aktywów	Razem	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 638 344	550 572	517 864	261 074	132 057	50 402	-	4 150 313	4 150 313		
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	-	360 259	360 259	360 259		
Aktywa segmentu	2 638 344	550 572	517 864	261 074	132 057	50 402	360 259	4 510 572	4 510 572		

Wyznaczony dla poszczególnych segmentów operacyjnych wynik brutto, na koniec 2010 roku uwzględnił wszystkie pozycje rachunku zysków i strat, w uzgodnieniu do obowiązującego w Banku systemu raportowania, wynikającego z systemu informacji zarządczej. Różnice w poszczególnych pozycjach rachunku zysków i strat wynikały z odmiennej ich prezentacji w raportach systemu informacji zarządczej w stosunku do rachunku wyników sporządzanego na potrzeby audytowanego sprawozdania finansowego Banku. Od czerwca 2011 roku, wynik brutto dla poszczególnych segmentów operacyjnych Banku prezentowany jest w uzgodnieniu do pozycji rachunku zysków i strat, sporządzanego na potrzeby audytowanego sprawozdania finansowego.

BRE BANK HIPOTECZNY S.A.
Sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2011 rok

(w tys. zł)

Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010										Różnica	
	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyty dla deweloperów komercyjnych	Kredyt na zakup gruntu	Kredyt dla osób fizycznych	Pozycja nieprzypisane aktywów	Razem	Rachunek zysków i strat		
Przychody z tytułu odsetek	101 873	33 354	54 469	10 660	15 313	2 641	-	218 310	218 003	307	1
Koszty odsetek	(69 249)	(30 916)	(25 015)	(7 834)	(8 073)	(2 861)	-	(143 948)	(146 931)	2 983	2
Dochód odsetkowy	32 624	2 438	29 454	2 826	7 240	(220)	-	74 362	71 072	3 290	
Przychody z tytułu opłat i prowizji	2 057	341	455	395	117	37	-	3 402	1 405	1 997	3
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(2 414)	(709)	(515)	(241)	(166)	(59)	-	(4 104)	(1 121)	(2 983)	4
Odписy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	1 871	18	(4 549)	119	(2 947)	421	-	(5 067)	(5 067)	-	
Ogólne koszty administracyjne i amortyzacja	(24 377)	(1 367)	(5 184)	(2 429)	(1 653)	(362)	-	(35 372)	(35 372)	-	
Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat	3 155	177	671	314	214	46	-	4 577	6 881	(2 304)	5
Wynik segmentu brutto	12 916	898	20 332	984	2 805	(137)	-	37 798	37 798	-	
31.12.2010										Różnica	
	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyty dla deweloperów komercyjnych	Kredyt na zakup gruntu	Kredyt dla osób fizycznych	Pozycja nieprzypisane aktywów	Razem	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 228 474	640 435	473 830	222 043	151 099	53 250	-	3 769 131	3 769 131	-	
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	-	331 800	331 800	331 800	-	
Aktywa segmentu	2 228 474	640 435	473 830	222 043	151 099	53 250	331 800	4 100 931	4 100 931	-	

1, 3, 5 - Różnica wynika z zaliczenia do przychodów z tytułu odsetek wyniku z tytułu odsetek od instrumentów pochodnych w kwocie 2 304 tys. zł, który w rachunku zysków i strat prezentowany jest w pozycji wynik na działalności handlowej. Zaliczenia przychodów od klientów z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu w kwocie 493 tys. zł oraz przychodów z tytułu zwrotu od klientów opłat na BFG w kwocie 1 504 tys. zł do pozycji przychody z tytułu opłat i prowizji, które w rachunku zysków i strat prezentowane są w przychodach z tytułu odsetek.

2, 4 - Różnica wynika z prezentacji kosztów z tytułu prowizji od kredytów rozliczanych liniowo i efektywną stopą procentową w kwocie 1 338 tys. zł oraz kosztów z tytułu prowizji rozliczanych liniowo i efektywną stopą procentową od wyemitowanych listów zastawnych i obligacji w łącznej kwocie 1 645 tys. zł w kosztach z tytułu opłat i prowizji. W rachunku zysków i strat koszty z tego tytułu prezentowane są w kosztach z tytułu odsetek.

7. Wynik z tytułu odsetek

	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
Przychody z tytułu odsetek		
Kredyty i pożyczki z uwzględnieniem odwrócenia dyskonta dotyczącego odpisu z tytułu utraty wartości, w tym:	218 034	205 731
- przychody z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek, które utraciły wartość	12 409	8 768
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	763	621
Lokacyjne papiery wartościowe	11 853	11 651
Przychody z tytułu odsetek, razem	230 650	218 003
Koszty z tytułu odsetek		
Z tytułu rozliczeń z bankami i klientami	(34 943)	(28 471)
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(123 186)	(112 967)
Z tytułu pożyczki podporządkowanej	(5 923)	(5 493)
Koszty z tytułu odsetek, razem	(164 052)	(146 931)

Wynik z tytułu odsetek w podziale na poszczególne sektory przedstawia się następująco:

	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
Przychody z tytułu odsetek		
Od sektora bankowego	763	621
Od pozostałych podmiotów, w tym:	218 034	205 731
- od klientów korporacyjnych	186 915	174 798
- od klientów indywidualnych	5 506	4 987
- od sektora budżetowego	25 613	25 946
Z papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	11 853	11 651
Przychody z tytułu odsetek, razem	230 650	218 003
Koszty z tytułu odsetek		
Od sektora bankowego	(38 231)	(30 778)
Od pozostałych podmiotów, w tym:	(2 635)	(3 186)
- od klientów korporacyjnych	(2 635)	(3 186)
Z tytułu emisji własnych	(123 186)	(112 967)
Koszty z tytułu odsetek, razem	(164 052)	(146 931)

8. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	1 088	961
Prowizje za prowadzenie rachunków	384	398
Prowizje za realizację przelewów	45	46
Przychody z tytułu opłat i prowizji, razem	1 517	1 405
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Uiszczone pozostałe opłaty	(1 485)	(1 121)
Koszty z tytułu opłat i prowizji, razem	(1 485)	(1 121)

9. Wynik na działalności handlowej

	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
Wynik z pozycji wymiany	4 135	2 830
Różnice kursowe netto z przeliczenia	12 711	(431)
Zyski z transakcji minus straty	(8 576)	3 261
Wynik na pozostałej działalności handlowej	11 774	3 499
Instrumenty na ryzyko odsetkowe	(338)	(388)
Instrumenty na ryzyko rynkowe	12 112	3 887
Wynik na działalności handlowej, razem	15 909	6 329

10. Pozostałe przychody operacyjne

	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
Przychody ze sprzedaży usług	863	757
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	80	15
Przychody ze sprzedaży aktywów przejętych za długi	1 818	-
Pozostałe	472	237
Pozostałe przychody operacyjne, razem	3 233	1 009

11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
Utworzenie odpisów na kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota 20)	(21 567)	(13 974)
Rozwiązanie odpisów na kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota 20)	7 131	8 907
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(14 436)	(5 067)

12. Ogólne koszty administracyjne

	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
Koszty pracownicze	(20 722)	(19 280)
Koszty rzeczowe	(13 640)	(10 990)
Podatki i opłaty	(738)	(947)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(1 479)	(744)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(139)	(125)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(36 718)	(32 086)

Pozycja „Koszty rzeczowe” obejmuje m.in. koszt rat leasingu operacyjnego środków trwałych (wynajem nieruchomości).

Koszty pracownicze

	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
Koszty wynagrodzeń	(18 114)	(16 991)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(1 687)	(1 556)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(921)	(733)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(20 722)	(19 280)

W 2011 roku średni poziom zatrudnienia w Banku wyniósł 126 osób (2010 rok: 118 osób).

13. Pozostałe koszty operacyjne

	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(47)	(348)
Odpisy aktualizujący wartość pozostałych należności	(1 260)	(100)
Przekazane darowizny	(6)	(9)
Koszty z tytułu sprzedaży aktywów przejętych za długi	(1 979)	-
Pozostałe	(85)	-
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(3 377)	(457)

14. Podatek dochodowy

	31.12.2011	31.12.2010
Podatek dochodowy bieżący	(6 831)	(7 615)
Podatek dochodowy odroczony (Nota 31)	120	671
Podatek dochodowy, razem	(6 711)	(6 944)
Zysk przed opodatkowaniem	27 589	37 798
Podatek zgodnie ze stawką obowiązującą w danym roku podatkowym (19%)	(5 242)	(7 182)
Dochody niepodlegające opodatkowaniu	82	2
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(1 551)	(1 004)
Efekt ujęcia podatku odroczonego od odpisów aktualizujących ekspozycje kredytowe analizowane indywidualnie	-	1 240
Obciążenie podatkowe, razem	(6 711)	(6 944)
Kalkulacja efektywnej stopy podatkowej		
Zysk brutto	27 589	37 798
Podatek dochodowy	(6 711)	(6 944)
Efektywna stopa podatkowa	24,32%	18,37%
Nominalna stopa podatkowa	19,00%	19,00%

Władze podatkowe mogą kontrolować prawidłowość rozliczeń z tytułu podatków w okresie 5 lat licząc od końca roku, w którym upłynął termin złożenia deklaracji podatkowej. Od początku działalności Banku nie została przeprowadzana kontrola podatkowa przez organy skarbowe.

W 2011 r. została przeprowadzona kontrola podatkowa w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku od towarów i usług za lipiec 2011 r.

15. Ujawnienia dotyczące efektu podatkowego elementów pozostałych dochodów całkowitych

	31.12.2011	31.12.2010
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:		
- kwota brutto	241	(182)
- podatek odroczony	(45)	34
Pozostałe dochody całkowite netto, razem	196	(148)

16. Ujawnienia dotyczące elementów pozostałych dochodów całkowitych

	31.12.2011	31.12.2010
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:		
- niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych ujęte w roku obrotowym (netto)	196	(148)
Pozostałe dochody całkowite netto, razem	196	(148)

17. Kasa, operacje z bankiem centralnym

Bank posiada w Narodowym Banku Polskim rachunek bieżący, którego stan na dzień 31.12.2011 r. wynosił 2 317 tys. zł oraz lokatę w wysokości 3 901 tys. zł. Na dzień 31.12.2010 r. Bank posiadał środki na rachunku bieżącym w wysokości 13 319 tys. zł. Środki na rachunku bieżącym były utrzymywane w całości jako rezerwa obowiązkowa.

Stawka oprocentowania środków utrzymywanych jako rezerwa obowiązkowa na 31.12.2011 r. wynosiła 4,275% natomiast na 31.12.2010 r. wynosiła 3,375%.

18. Należności od banków

	31.12.2011	31.12.2010
Rachunki bieżące	484	377
Lokaty w innych bankach	-	-
Ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych	484	377
Należności (brutto) od banków, razem	484	377
Należności (netto) od banków, razem	484	377
Należności od banków krótkoterminowe (do 1 roku)	484	377

Należności od banków w podziale na banki polskie i zagraniczne przedstawiają się następująco:

	31.12.2011	31.12.2010
Należności brutto od banków polskich	484	324
Należności brutto od banków zagranicznych	-	53
Należności (netto) od banków, razem	484	377

Średnie ważone kwotami oprocentowanie lokat w innych bankach wynosiło w 2011 r. w EUR - 0,65%, w PLN - 3,88%. W 2010 r. w EUR - 0,26%, w PLN - 2,771%, w USD - 0,195%.

19. Pochodne instrumenty finansowe

	Wartość bazowa kontraktu	Wartość godziwa aktywa	Wartość godziwa zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2011			
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu			
Walutowe instrumenty pochodne			
- Kontrakty FX SWAP	755 273	7 033	8 667
Razem walutowe instrumenty pochodne	755 273	7 033	8 667
Pochodne na stopę procentową			
- Kontrakty IRS	145 459	-	973
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	145 459	-	973
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa	900 732	7 033	9 640
Krótkoterminowe (do 1 roku)	891 898	7 033	9 090
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	8 834	-	550

	Wartość bazowa kontraktu	Wartość godziwa aktywa	Wartość godziwa zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2010			
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu			
Walutowe instrumenty pochodne			
- Kontrakty FX SWAP	352 405	5 013	180
Razem walutowe instrumenty pochodne	352 405	5 013	180
Pochodne na stopę procentową			
- Kontrakty IRS	104 158	-	1 421
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	104 158	-	1 421
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa	456 563	5 013	1 601
Krótkoterminowe (do 1 roku)	442 702	5 013	535
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	13 861	-	1 066

20. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31.12.2011	31.12.2010
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym:	3 705 691	3 162 523
- kredyty udzielone małym i średnim klientom	3 705 691	3 162 523
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym:	108 275	105 741
- kredyty terminowe	108 275	105 741
Kredyty i pożyczki udzielone sektorowi budżetowemu	368 738	521 812
Kredyty i pożyczki (brutto) od klientów	4 182 704	3 790 076
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości utworzone na należności od klientów (wielkość ujemna)	(32 391)	(20 945)
Kredyty i pożyczki (netto) od klientów	4 150 313	3 769 131
Krótkoterminowe (do 1 roku)	336 960	670 150
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	3 813 353	3 098 981

Według stanu na 31.12.2011 r. w portfelu kredytowym Banku wartość bilansowa brutto kredytów udzielonych klientom indywidualnym, korporacyjnym oraz dla sektora budżetowego w oparciu o zmienną stopę procentową wynosiła 4 162 046 tys. zł, a w oparciu o stałą stopę procentową 20 658 tys. zł, natomiast według stanu na 31.12.2010 r. w oparciu o zmienną stopę procentową wynosiła 3 754 898 tys. zł, a w oparciu o stałą stopę procentową 35 178 tys. zł.

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	31.12.2011	31.12.2010
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty		
Zaangażowanie bilansowe brutto	4 028 622	3 674 406
Odpis aktualizujący na ekspozycje analizowane portfelowo	(3 841)	(4 289)
Zaangażowanie bilansowe netto	4 024 781	3 670 117
Należności, które utraciły wartość		
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	146 986	109 358
Kredyty udzielone klientom indywidualnym	7 096	6 312
Zaangażowanie bilansowe brutto razem	154 082	115 670
Odpis aktualizujący na ekspozycje analizowane indywidualnie	(28 550)	(16 656)
Zaangażowanie bilansowe netto	125 532	99 014

Zmiany stanu odpisów na utratę wartości kredytów i pożyczek

	31.12.2011	31.12.2010
KLIENCI INDYWIDUALNI		
Stan na początek okresu	1 770	2 237
Zwiększenia (z tytułu)	794	607
- utworzenia odpisów	794	607
Zmniejszenia (z tytułu)	(1 122)	(1 074)
- rozwiązania odpisów	(1 122)	(1 074)
Stan odpisów na koniec okresu	1 442	1 770

	31.12.2011	31.12.2010
KLIENCI KORPORACYJNI		
- Kredyty terminowe udzielone małym i średnim klientom		
Stan na początek okresu	19 019	13 465
Zwiększenia (z tytułu)	20 737	13 362
- utworzenia odpisów	20 737	13 362
Zmniejszenia (z tytułu)	(8 917)	(7 808)
- rozwiązania odpisów	(5 927)	(7 808)
- spisania należności w ciężar odpisów	(2 990)	-
Stan odpisów na koniec okresu	30 839	19 019

	31.12.2011	31.12.2010
KLIENCI BUDŻETOWI		
- Kredyty terminowe udzielone klientom budżetowym		
Stan na początek okresu	156	175
Zwiększenia (z tytułu)	36	7
- utworzenia odpisów	36	7
Zmniejszenia (z tytułu)	(82)	(26)
- rozwiązania odpisów	(82)	(26)
Stan odpisów na koniec okresu	110	156

OGÓŁEM ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ KREDYTÓW I POŻYCZEK		
Stan na początek okresu	20 945	15 877
Zwiększenia (z tytułu)	21 567	13 976
- utworzenia odpisów (Nota 11)	21 567	13 976
Zmniejszenia (z tytułu)	(10 121)	(8 908)
- rozwiązania odpisów (Nota 11)	(7 131)	(8 908)
- spisania należności w ciężar odpisów	(2 990)	-
Stan odpisów na koniec okresu	32 391	20 945

21. Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione

	31.12.2011	31.12.2010
Dłużne papiery wartościowe - wartość godziwa	306 748	289 902
Notowane, w tym:	306 748	289 902
- bony skarbowe będące przedmiotem zastawu (BFG)	1 191	2 079
Lokacyjne papiery wartościowe i aktywa zastawione razem, w tym:	306 748	289 902
- bony pieniężne	164 917	109 936
- bony skarbowe	1 191	179 966
- obligacje skarbowe	140 640	-
Krótkoterminowe (do 1 roku)	228 123	289 902
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	78 625	-

Bank nie posiadał dłużnych papierów wartościowych opartych na zmiennej stopie procentowej.

Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych i aktywów zastawionych

	31.12.2011	31.12.2010
Lokacyjne papiery wartościowe i aktywa zastawione		
Stan na początek okresu	289 902	311 549
Zwiększenia (z tytułu)	6 547 539	7 247 226
- zakupu	6 547 200	7 254 730
- dyskonta	339	(7 504)
Zmniejszenia (z tytułu)	(6 530 693)	(7 268 873)
- wykupu	(6 538 730)	(7 275 690)
- dyskonta	7 796	6 999
- zmian wartości godziwej	241	(182)
Stan na koniec okresu	306 748	289 902

22. Inwestycje w jednostkach zależnych

BRE Bank Hipoteczny S.A. posiada jedną spółkę zależną - Bankowy Dom Hipoteczny Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (BDH), która została założona 08.03.2005 r. jako spółka celowa BRE Banku Hipotecznego S.A. Bank posiada 100% udziałów w BDH oraz 100% udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu. Spółka BDH wznowiła w połowie listopada 2011 działalność operacyjną. Kapitał podstawowy BDH na dzień 31.12.2011 r. wynosił 65 tys. zł i dzielił się na 65 udziałów o wartości nominalnej 1 tys. zł każdy. Wszystkie udziały Banku w kapitale BDH zostały opłacone. Suma bilansowa spółki BDH według stanu na 31.12.2011 r. wynosiła 184 tys. zł, według stanu na 31.12.2010 r. 138 tys. zł.

Bank nie sporządza skonsolidowanego sprawozdania finansowego, korzystając ze zwolnienia, iż sam jest jednostką zależną BRE Banku S.A., który posiada 100% akcji Banku oraz z uwagi na fakt, iż BRE Bank S.A. sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które jest publikowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

23. Wartości niematerialne

	31.12.2011	31.12.2010
Koszty zakończonych prac rozwojowych	31	68
Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	2 017	1 686
- oprogramowanie komputerowe	2 017	1 686
Wartości niematerialne w toku wytwarzania	-	241
Wartości niematerialne, razem	2 048	1 995

Zmiana stanu wartości niematerialnych

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2011 roku do 31.12.2011 roku	Nabyte oprogramowanie komputerowe	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2011 r.	8 188	185	241	8 614
Zwiększenia (z tytułu)	1 156	-	1 028	2 184
- zakupu	45	-	1 028	1 073
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	1 111	-	-	1 111
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	(1 269)	(1 269)
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania na wartości niematerialne	-	-	(1 111)	(1 111)
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania na środki trwałe	-	-	(158)	(158)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2011 r.	9 344	185	-	9 529
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2011 r.	(6 502)	(117)	-	(6 619)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(825)	(37)	-	(862)
- odpisów	(825)	(37)	-	(862)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2011 r.	(7 327)	(154)	-	(7 481)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2011 r.	2 017	31	-	2 048

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2010 roku do 31.12.2010 roku	Nabyte oprogramowanie komputerowe	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2010 r.	7 911	185	-	8 096
Zwiększenia (z tytułu)	277	-	312	589
- zakupu	206	-	312	518
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	71	-	-	71
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	(71)	(71)
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	-	-	(71)	(71)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2010 r.	8 188	185	241	8 614
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2010 r.	(5 855)	(80)	-	(5 935)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(647)	(37)	-	(684)
- odpisów	(647)	(37)	-	(684)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2010 r.	(6 502)	(117)	-	(6 619)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2010 r.	1 686	68	241	1 995

24. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2011	31.12.2010
Urządzenia techniczne i maszyny	6 099	5 204
Środki transportu	1 540	1 647
Pozostałe środki trwałe	1 444	1 210
Środki trwałe w budowie	-	966
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	9 083	9 027

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2011 do 31.12.2011 roku	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2011 r.	12 792	2 270	5 053	966	21 081
Zwiększenia (z tytułu)	2 880	282	763	1 445	5 370
- zakupu	311	282	763	1 445	2 801
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	2 411	-	-	-	2 411
- innych zwiększeń	158	-	-	-	158
Zmniejszenia (z tytułu)	(1 117)	(171)	(132)	(2 411)	(3 831)
- sprzedaży	-	(171)	-	-	(171)
- likwidacji	(1 117)	-	(132)	-	(1 249)
- przeniesienia z środków trwałych w budowie na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	(2 411)	(2 411)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2011 r.	14 555	2 381	5 684	-	22 620
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2011 r.	(7 588)	(623)	(3 843)	-	(12 054)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(868)	(218)	(397)	-	(1 483)
- odpisów	(1 974)	(292)	(525)	-	(2 791)
- sprzedaży	-	74	-	-	74
- likwidacji	1 106	-	128	-	1 234
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2011 r.	(8 456)	(841)	(4 240)	-	(13 537)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2011 r.	6 099	1 540	1 444	-	9 083

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2010 do 31.12.2010 roku	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2010 r.	13 000	2 029	4 943	-	19 972
Zwiększenia (z tytułu)	1 872	478	313	966	3 629
- zakupu	1 872	478	313	966	3 629
Zmniejszenia (z tytułu)	(2 080)	(237)	(203)	-	(2 520)
- sprzedaży	-	(237)	(14)	-	(251)
- likwidacji	(2 080)	-	(189)	-	(2 269)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2010 r.	12 792	2 270	5 053	966	21 081
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2010 r.	(7 596)	(480)	(3 488)	-	(11 564)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	8	(143)	(355)	-	(490)
- odpisów	(1 849)	(227)	(526)	-	(2 602)
- sprzedaży	-	84	14	-	98
- likwidacji	1 857	-	157	-	2 014
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2010 r.	(7 588)	(623)	(3 843)	-	(12 054)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2010 r.	5 204	1 647	1 210	966	9 027

25. Inne aktywa

	31.12.2011	31.12.2010
Pozostałe, w tym:	20 456	4 052
- należności z tytułu podatku dochodowego	-	3 233
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	747	576
- przychody do otrzymania	217	73
- zapasy	18 772	-
- inne	720	170
Inne aktywa, razem	20 456	4 052
Krótkoterminowe (do 1 roku)	20 456	4 052
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	-	-

Na zapasy składają się aktywa przejęte za długi opisane w nocie 3.2.7.

26. Zobowiązania wobec innych banków

	31.12.2011	31.12.2010
Depozyty terminowe	320 892	331 262
Kredyty otrzymane	1 020 449	993 094
Zobowiązania wobec innych banków, razem	1 341 341	1 324 356
Krótkoterminowe (do 1 roku)	1 208 837	532 296
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	132 504	792 060
Depozyty terminowe o stałych stopach procentowych	320 892	331 262

Wszystkie kredyty otrzymane oparte są na zmiennej stopie procentowej.

Średnie ważone kwotami oprocentowanie depozytów w 2011 r. wynosiło: w EUR - 1,01%, w PLN - 4,18%, w USD - 0,42%. W 2010 r. wynosiło: w EUR - 0,55%, w PLN - 2,95%, w USD - 0,52%.

BRE Bank Hipoteczny S.A. nie dostarczył zabezpieczeń swoim kredytodawcom. Bank nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych z zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych kredytów.

27. Zobowiązania wobec klientów

	31.12.2011	31.12.2010
Klienci korporacyjni:	177 990	240 837
Środki na rachunkach bieżących	107 955	146 551
Depozyty terminowe	64 690	63 799
Inne zobowiązania (z tytułu)	5 345	30 487
- zabezpieczeń pieniężnych	4 548	6 933
- pozostałe	797	23 554
Klienci indywidualni:	184	169
Inne zobowiązania (z tytułu)	184	169
- zabezpieczeń pieniężnych	65	65
- pozostałe	119	104
Klienci sektora budżetowego:	56	1 659
Inne zobowiązania (z tytułu)	56	1 659
- pozostałe	56	1 659
Zobowiązania wobec klientów, razem	178 230	242 665
Krótkoterminowe (do 1 roku)	177 354	236 466
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	876	6 199

28. Wyemitowane dłużne papiery wartościowe

Wyemitowane listy zastawne są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej z półrocznym kuponem odsetkowym. Wyemitowane hipoteczne listy zastawne w złotych jak i w walutach zagranicznych uzyskały rating agencji ratingowej Moody's Investors Service na poziomie Baa2, natomiast w dniu 28 listopada 2011 r. agencja ratingowa Moody's Investors Service podwyższyła rating publicznych listów zastawnych emitowanych przez Bank do poziomu A3. Dodatkowo w dniu 30 listopada 2011 r. agencja ratingowa Fitch Ratings nadała publicznym listom zastawnym oraz hipotecznym listom zastawnym emitowanym przez Bank rating na poziomie A. Zabezpieczeniem hipotecznych listów zastawnych są wierzytelności zabezpieczone hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu. Zabezpieczenie publicznych listów zastawnych stanowią wierzytelności z tytułu kredytów udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego, albo kredyty zabezpieczone poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego.

Łączna wartość nominalna wyemitowanych hipotecznych listów zastawnych według stanu na 31.12.2011 r. wyniosła 1 550 000 tys. zł, według stanu na 31.12.2010 r. 1 410 000 tys. zł. Łączna wartość nominalna wyemitowanych publicznych listów zastawnych według stanu na 31.12.2011 r. wyniosła 500 000 tys. zł., według stanu na 31.12.2010 r. wyniosła 500 000 tys. zł. Wartość bilansowa wyemitowanych listów zastawnych według stanu na 31.12.2011 r. oraz 31.12.2010 r. została podana w tabelach poniżej. Wartość kapitału niezapadłego kredytów wpisanych do rachunku zabezpieczenia listów zastawnych stanowiących zabezpieczenie emisji hipotecznych listów zastawnych według stanu na 31.12.2011 r. wyniosła 2 471 248 tys. zł, według stanu na 31.12.2010 r. 2 167 704 tys. zł.

Zgodnie z ustawą o listach zastawnych i bankach hipotecznych Bank ze środków uzyskanych z emisji listów zastawnych może refinansować kredyty zabezpieczone hipoteką w części nie przekraczającej 60% bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości. Wartość wierzytelności stanowiących zabezpieczenie emisji hipotecznych listów zastawnych w części nie przekraczającej 60% wartości bankowo-hipotecznej nieruchomości wyniosła według stanu na 31.12.2011 r. 1 860 257 tys. zł, według stanu na 31.12.2010 r. 1 694 588 tys. zł.

Zarówno na 31.12.2011 r. jak i na 31.12.2010 r. hipoteczne listy zastawne były zabezpieczone wierzytelnościami zabezpieczonymi hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu.

Wartość kapitału niezapadłego kredytów wpisanych do rachunku zabezpieczenia listów zastawnych stanowiących zabezpieczenie emisji publicznych listów zastawnych wyniosła na 31.12.2011 r. 549 334 tys. zł, według stanu na 31.12.2010 r. 643 230 tys. zł.

Minimalny, wymagany przez prawo poziom zabezpieczenia listów zastawnych w obrocie jest określony jako równowartość nominalnej kwoty wyemitowanych listów zastawnych. Według stanu na 31.12.2011 r. wartość nominalna publicznych listów zastawnych notowanych na Regulowanym Rynku Papierów Wartościowych prowadzonym przez spółkę BondSpot S.A. w ramach systemu CATALYST wynosiła 500 000 tys. zł, natomiast hipotecznych listów zastawnych wynosiła 1 550 000 tys. zł.

Według stanu na 31.12.2010 r. wartość nominalna publicznych listów zastawnych notowanych na Regulowanym Rynku Papierów Wartościowych prowadzonym przez spółkę BondSpot S.A. w ramach systemu CATALYST wynosiła 500 000 tys. zł, natomiast hipotecznych listów zastawnych wynosiła 1 410 000 tys. zł.

Stan na 31.12.2011r.					
Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Oprocentowanie na 31.12.2011	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje długoterminowe oparte na zmiennej stopie procentowej					
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,92%	zabezpieczone	27.07.2012	102 061
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,15%	zabezpieczone	28.09.2012	202 569
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,36%	zabezpieczone	20.09.2013	101 435
Listy zastawne (PLN)	300 000	7,59%	zabezpieczone	15.06.2012	300 958
Listy zastawne (PLN)	25 000	6,22%	zabezpieczone	29.04.2013	25 252
Listy zastawne (PLN)	25 000	6,27%	zabezpieczone	28.04.2014	25 241
Listy zastawne (PLN)	200 000	6,17%	zabezpieczone	28.07.2014	204 977
Listy zastawne (PLN)	100 000	6,21%	zabezpieczone	28.09.2015	101 375
Listy zastawne (PLN)	100 000	6,21%	zabezpieczone	28.11.2014	100 393
Listy zastawne (PLN)	100 000	6,15%	zabezpieczone	30.11.2015	100 327
Listy zastawne (PLN)	200 000	6,00%	zabezpieczone	20.04.2016	201 817
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,94%	zabezpieczone	15.05.2015	100 506
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,97%	zabezpieczone	16.06.2017	199 850
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,63%	zabezpieczone	07.07.2015	102 485
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,94%	zabezpieczone	21.10.2013	201 782
Emisje krótkoterminowe oparte na stałej stopie procentowej					
Obligacje (PLN)	60 000	5,95%	-	16.11.2012	60 408
Obligacje (PLN)	50 000	6,06%	-	30.11.2012	50 243
Obligacje (PLN)	25 000	5,46%	-	25.05.2012	24 463
Obligacje (PLN)	50 000	5,27%	-	11.01.2012	49 927
Obligacje (PLN)	14 000	5,26%	-	05.01.2012	13 992
Obligacje (PLN)	50 000	5,25%	-	05.01.2012	49 971
Obligacje (PLN)	20 000	5,39%	-	27.01.2012	19 922
Obligacje (PLN)	50 000	5,69%	-	20.04.2012	49 139
Obligacje (PLN)	50 000	5,68%	-	15.03.2012	49 419
Obligacje (PLN)	50 000	5,10%	-	11.01.2012	49 928
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa)					2 488 440

<u>Stan na 31.12.2010r.</u>					
Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Oprocentowanie na 31.12.2010	Gwarancje/zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje długoterminowe oparte na zmiennej stopie procentowej					
Listy zastawne (PLN)	250 000	4,94%	zabezpieczone	28.04.2011	252 125
Listy zastawne (PLN)	60 000	6,26%	zabezpieczone	16.05.2011	60 366
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,14%	zabezpieczone	15.06.2011	200 410
Listy zastawne (PLN)	150 000	5,53%	zabezpieczone	07.10.2011	151 860
Listy zastawne (PLN)	300 000	6,74%	zabezpieczone	15.06.2012	300 667
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,14%	zabezpieczone	27.07.2012	101 644
Listy zastawne (PLN)	200 000	4,34%	zabezpieczone	28.09.2012	202 034
Listy zastawne (PLN)	25 000	5,35%	zabezpieczone	29.04.2013	25 199
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,52%	zabezpieczone	20.09.2013	101 162
Listy zastawne (PLN)	25 000	5,40%	zabezpieczone	28.04.2014	25 189
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,39%	zabezpieczone	28.07.2014	204 198
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,29%	zabezpieczone	28.11.2014	100 240
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,40%	zabezpieczone	28.09.2015	101 113
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,23%	zabezpieczone	30.11.2015	100 176
Emisje krótkoterminowe oparte na stałej stopie procentowej					
Obligacje (PLN)	20 000	4,32%	-	14.01.2011	19 968
Obligacje (PLN)	50 000	4,30%	-	15.02.2011	49 728
Obligacje (PLN)	25 000	4,35%	-	28.02.2011	24 824
Obligacje (PLN)	40 000	4,47%	-	15.04.2011	39 482
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa)					2 060 385

Bank nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych z zobowiązaniami z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych.

Zmiana stanu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych

	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010
Stan na początek okresu	2 060 385	2 221 470
Zwiększenia (z tytułu)	1 814 710	1 010 607
- emisji	1 704 100	902 000
- dyskonta, odsetek	110 610	108 361
- różnic kursowych od listów zastawnych	-	246
Zmniejszenia (z tytułu)	(1 386 655)	(1 171 692)
- wykupu	(1 280 100)	(1 065 749)
- odsetek, prowizji do rozliczenia	(106 555)	(105 943)
Stan na koniec okresu	2 488 440	2 060 385
Krótkoterminowe (do 1 roku)	1 023 000	810 385
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	1 465 440	1 250 000
Dłużne papiery wartościowe o stałych stopach procentowych	417 411	134 002
Dłużne papiery wartościowe o zmiennych stopach procentowych	2 071 029	1 926 383

29. Zobowiązania podporządkowane

W 2011 r. podobnie jak w 2010 r., Bank nie odnotował żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszył żadnych innych postanowień umownych wynikających z zaciągniętych zobowiązań podporządkowanych.

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2011 r.					
BRE BANK SA	100 000	PLN	6,48%	18.07.2016	100 300

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2010 r.					
BRE BANK SA	100 000	PLN	5,41%	18.07.2016	100 251

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	31.12.2011	31.12.2010
Stan na początek okresu	100 251	100 265
Zwiększenia (z tytułu)	5 923	5 493
- odsetki od pożyczki podporządkowanej	5 923	5 493
Zmniejszenia (z tytułu)	(5 874)	(5 507)
- spłata odsetek od pożyczki podporządkowanej	(5 874)	(5 507)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	100 300	100 251
Krótkoterminowe (do 1 roku)	300	251
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	100 000	100 000

30. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2011	31.12.2010
Pozostałe zobowiązania (z tytułu)	3 432	3 307
- biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	2 617	2 664
- podatków, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych	409	550
- rezerwy na odprawy emerytalne	100	80
- pozostałe	306	13
Pozostałe zobowiązania, razem	3 432	3 307
Krótkoterminowe (do 1 roku)	3 432	3 307

31. Odroczony podatek dochodowy

Na koncie odroczonego podatku dochodowego zanotowano następujące zmiany:

	31.12.2011	31.12.2010
Stan na początek okresu	8 050	7 345
Podatek odroczony odniesiony na wynik finansowy okresu	120	671
Podatek odroczony odniesiony na kapitał własny, w tym z tytułu:	(46)	34
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(46)	34
Stan na koniec okresu	8 124	8 050
Odroczone aktywa z tytułu podatku dochodowego w rachunku narastającym		
Odsetki do zapłacenia od zobowiązań wobec banków (kredyty, depozyty, zobowiązania podporządkowane)	1 137	814
Odsetki do zapłacenia od depozytów klientów	28	22
Odsetki do zapłacenia z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych	5 459	3 626
Odsetki naliczone do zapłacenia od instrumentów pochodnych	108	105
Rezerwy na nagrody, premie, odprawy emerytalne	352	444
Pozostałe rezerwy	251	19
Przychody do rozliczenia (prowinizje rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej)	5 609	4 832
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	137	16
Różnice kursowe	-	948
Wycena instrumentów pochodnych	2 378	277
Aktywowana wartość odpisów aktualizujących wartość należności	3 080	1 796
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	(37)	9
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18 502	12 908
Odsetki do otrzymania od kredytów udzielonych klientom	(4 908)	(2 380)
Wycena instrumentów pochodnych	(1 228)	(695)
Różnica między amortyzacją podatkową a księgową	(162)	(244)
Odsetki naliczone do otrzymania od instrumentów pochodnych	(763)	(335)
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-
Odsetki/dyskonto od lokacyjnych papierów wartościowych	(746)	(694)
Różnice kursowe	(1 881)	-
Koszty zapłacone z góry	(690)	(510)
Razem rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(10 378)	(4 858)
Razem aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8 124	8 050
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:	18 502	12 908
Krótkoterminowe (do 1 roku)	17 497	12 908
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	1 005	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:	(10 378)	(4 858)
Krótkoterminowe (do 1 roku)	(10 378)	(4 858)
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	-	-

	31.12.2011	31.12.2010
Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat w okresie rozliczeniowym		
Odsetki	(418)	(673)
Odsetki naliczone do zapłacenia od instrumentów pochodnych	3	(18)
Wycena instrumentów pochodnych	1 568	(847)
Rezerwy na nagrody, premie, odprawy emerytalne	(92)	(50)
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	121	(27)
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a księgową	82	29
Różnice kursowe	(2 829)	935
Odsetki naliczone do otrzymania od instrumentów pochodnych	(428)	27
Przychody do rozliczenia	777	(561)
Aktywowana wartość odpisów aktualizujących wartość należności	1 285	1 796
Pozostałe różnice przejściowe	51	60
Razem podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat	120	671

Odroczony podatek dochodowy obliczany jest metodą bilansową przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego, która będzie obowiązywała w roku powstania obowiązku podatkowego. Dla okresu 2011 i 2010 zastosowano stawkę 19%.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane w przypadku gdy prawdopodobne jest, że w przyszłości wystąpi dochód do opodatkowania.

32. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa toczy się sprawa dotycząca wygaśnięcia skutków przyzbycia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości. Skutkiem przegranej sprawy powstałoby dla Banku zobowiązanie w wysokości 4 300 tys. zł, jednakże prawdopodobieństwo przegranej dla Banku jest niewielkie.

33. Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia

Bank, zgodnie z Ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym na dzień 31.12.2011 r. posiadał bony skarbowe w kwocie 1 191 tys. zł (o wartości nominalnej 1 200 tys. zł), a na dzień 31.12.2010 r. w kwocie 2 079 tys. zł (o wartości nominalnej 2 100 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych. Bony te wykazywane są w bilansie w pozycji „Aktywa zastawione”.

Bank zabezpieczył wyemitowane hipoteczne listy zastawne wierzytelnościami z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek, które zostały opisane w Nocie 28.

34. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na 31.12.2011 r. wyniosła 1 750 tys. sztuk (31.12.2010 r.: 1 750 tys. sztuk) o wartości nominalnej 100 zł na akcję (31.12.2010 r.: 100 zł każda). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Bank nie wyemitował akcji uprzywilejowanych; żadne ograniczenia praw związanych z akcjami nie występują. Wszystkie akcje uczestniczą w jednakowym stopniu w podziale dywidendy. Bank nie posiada własnych akcji.

Skład akcjonariatu BRE Banku Hipotecznego S.A. przedstawiono w poniższej tabeli:

Nazwa akcjonariusza	Kapitał w tys. zł	Akcje/Udziały		Głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy	
		Liczba w tys. sztuk	%	Liczba w tys. sztuk	%
BRE Holding Sp. z o.o.	132 500	1 325	75,71	1 325	75,71
BRE Bank SA	42 500	425	24,29	425	24,29
Razem	175 000	1 750	100	1 750	100

Na Banku nie ciąży żadne zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy.

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA)						
Seria/emisja w tys.	Rodzaj akcji	Liczba akcji w tys. sztuk	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej w tys. zł	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy
500 akcji serii A	imienne	500	seria A 50 000	gotówka	16.04.1999	01.01.2000
850 akcji serii B	imienne	850	seria B 85 000	gotówka	20.09.2000	01.01.2001
400 akcji serii C	imienne	400	seria C 40 000	gotówka	24.04.2006	01.01.2006

35. Zyski zatrzymane

	31.12.2011	31.12.2010
Pozostały kapitał zapasowy	170 150	142 550
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	23 000	20 000
Wynik roku bieżącego	20 878	30 854
Zyski zatrzymane, razem	214 028	193 404

Pozostały kapitał zapasowy oraz fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzone są z odpisów z zysku i przeznaczone są na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Bank jest zobowiązany do przeznaczenia minimum 8% zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo do czasu, aż osiągnie on poziom jednej trzeciej kapitału akcyjnego Banku. Bank może przeznaczyć także część zysku na fundusz ogólnego ryzyka bankowego na pokrycie nieprzewidzianych strat.

Zgodnie z Uchwałą nr 2 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BRE Banku Hipotecznego S.A. z dnia 27.04.2011 r. zysk netto 2010 r. został przeznaczony na:

- kapitał zapasowy w wysokości 27 600 tys. zł,
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego w wysokości 3 000 tys. zł,
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w wysokości 254 tys. zł.

Bank zamierza przeznaczyć zysk netto 2011 r. na kapitał zapasowy i częściowo na fundusz ogólnego ryzyka bankowego.

36. Dywidenda na akcję

BRE Bank Hipoteczny S.A. nie planuje wypłaty dywidendy za 2011 r. i nie wypłacił jej za 2010 r.

37. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności od dnia nabycia krótszym niż trzy miesiące.

	31.12.2011	31.12.2010
Kasa, operacje z bankiem centralnym (Nota 17)	6 218	13 319
Należności od banków (Nota 18)	484	377
Lokacyjne papiery wartościowe	164 917	109 936
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	171 619	123 632

38. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Podmiotem bezpośrednio dominującym wobec BRE Banku Hipotecznego S.A. jest BRE Holding Sp. z o.o. Jednostką dominującą wobec BRE Holding Sp. z o.o. jest BRE Bank SA. Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest Commerzbank AG. Bezpośrednią jednostką dominującą wobec BRE Banku SA jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, spółka zależna w 100% od Commerzbank AG. Podmiotem bezpośrednio zależnym od BRE Banku Hipotecznego S.A. jest Bankowy Dom Hipoteczny Sp. z o.o.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem, a podmiotami powiązanymi były transakcjami typowymi i rutynowymi, zawartymi zdaniem Zarządu na warunkach nie odbiegających od warunków rynkowych, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami powiązanymi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

Na zobowiązania Banku wobec BRE Banku SA według stanu na 31.12.2011 r. składa się głównie kredyt otrzymany w kwocie 1 020 449 tys. zł, depozyty terminowe w kwocie 320 892 tys. zł oraz pożyczka podporządkowana w kwocie 100 300 tys. zł. Na zobowiązania Banku wobec BRE Banku SA według stanu na 31.12.2010 r. składał się głównie kredyt otrzymany w kwocie 795 023 tys. zł, depozyty terminowe w kwocie 331 262 tys. zł oraz pożyczka podporządkowana w kwocie 100 251 tys. zł.

Umowa kredytu z BRE Bankiem SA została podpisana 28.06.2011 r. w wysokości 30 000 tys. EUR. Kredyt został udostępniony w jednej transzy oraz zgodnie z umową będzie spłacony w jednej transzy.

Umowa pożyczki podporządkowanej została zawarta 27.04.2006 r., zmieniona aneksem nr 1 z dnia 18.05.2006 r., aneksem nr 2 z dnia 04.07.2006 r., aneksem nr 3 z dnia 24.07.2006 r. Decyzją Nr 402/2006 z dnia 18.07.2006 r. Komisja Nadzoru Bankowego (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego) wyraziła zgodę na zaliczenie do funduszy uzupełniających Banku środków pieniężnych pochodzących z pożyczki podporządkowanej.

BRE BANK HIPOTECZNY S.A.
Sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2011 rok

(w tys. zł)

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 31.12.2011 r.

L.p.	Nazwa spółki	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat			Zobowiązania pozabilansowe		
		Należności	Zobowiązania	Przychody	Koszty	Wynik na działalności handlowej	Zobowiązania otrzymane	Walutowe instrumenty pochodne	Instrumenty pochodne na stopę procentową
	Jednostka zależna								
1	Bankowy Dom Hipoteczny Sp. z o.o.	-	80	-	-	-	-	-	-
	Pozostałe podmioty powiązane								
2	BRE Bank SA	2 476	1 444 101	370	(35 240)	4 596	220 585	726 610	260 000
3	Commerzbank AG	4 611	1 218	-	(2 717)	4 190	-	429 935	30 918
4	Dom Inwestycyjny BRE Bank SA	-	-	-	(68)	-	-	-	-
5	BRE Corporate Finance SA	-	-	37	(38)	-	-	-	-

Spółki Dom Inwestycyjny BRE Banku SA oraz BRE Corporate Finance S.A. to spółki zależne BRE Bank S.A.

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 31.12.2010 r.

L.p.	Nazwa spółki	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat			Zobowiązania pozabilansowe		
		Należności	Zobowiązania	Przychody	Koszty	Wynik na działalności handlowej	Zobowiązania otrzymane	Walutowe instrumenty pochodne	Instrumenty pochodne na stopę procentową
	Jednostka zależna								
1	Bankowy Dom Hipoteczny Sp. z o.o.	-	136	-	-	-	-	-	-
	Pozostałe podmioty powiązane								
2	BRE Bank SA	944	1 226 890	90	(19 287)	2 285	218 307	135 721	180 594
3	Commerzbank AG	283	199 137	-	(11 491)	41	-	39 967	27 722
4	Dom Inwestycyjny BRE Bank SA	-	-	-	(68)	-	-	-	-
5	BRE Corporate Finance SA	-	-	-	(38)	-	-	-	-

Spółki Dom Inwestycyjny BRE Banku SA oraz BRE Corporate Finance S.A. to spółki zależne BRE Bank S.A.

Skład i wynagrodzenie Członków Zarządu Banku

Piotr Cyburt	- Prezes Zarządu, Dyrektor Banku
Sven Torsten Kain	- Członek Zarządu
Krzysztof Czerkas	- Członek Zarządu

	Wynagrodzenie brutto wyplacone w 2011r	Premia za 2010r. wyplacona w 2011r.	Wynagrodzenie brutto wyplacone w 2010r	Premia za 2009r. wyplacona w 2010r.
Prezes Zarządu	720	360	720	360
Członek Zarządu	696	348	696	348
Członek Zarządu	660	330	640	300
Razem	2 076	1 038	2 056	1 008

Kwota kosztów z tytułu wynagrodzenia dla Zarządu w 2011 r. wyniosła 2 076 tys. zł, natomiast w 2010 r. 2 056 tys. zł.

W 2011 r. na nagrody dla pracowników oraz Zarządu Banku została utworzona rezerwa w łącznej wysokości 1 750 tys. zł.

Transakcje Członków Zarządu Banku z podmiotami powiązanymi w tys. zł:

Według stanu na 31.12.2011 r. jeden z Członków Zarządu Banku posiada w spółce powiązanej z Bankiem kredyt hipoteczny w wysokości 305 tys. zł natomiast drugi z Członków Zarządu posiada depozyt w wysokości 221 tys. zł. Według stanu na 31.12.2010 r. jeden z Członków Zarządu Banku posiadał w spółce powiązanej z Bankiem kredyt hipoteczny w wysokości 274 tys. zł natomiast drugi z Członków Zarządu depozyt w wysokości 273 tys. zł.

Wymienione wyżej świadczenia mają charakter krótkoterminowy.

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku

Skład Rady Nadzorczej BRE Banku Hipotecznego SA na 31.12.2011 r.:

1. Hans-Dieter Kemler	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Anna Winiarska	- Członek Rady Nadzorczej
3. Karin Katerbau	- Członek Rady Nadzorczej
4. Jolanta Daniewska	- Członek i Sekretarz Rady Nadzorczej
5. Maciej Bieńkowski	- Członek Rady Nadzorczej
6. Wiesław Thor	- Członek Rady Nadzorczej
7. Maria Wojsiat-Przedpetska	- Członek Rady Nadzorczej

W dniu 9 grudnia 2011 roku Pani Karin Katerbau, poinformowała o zamiarze rezygnacji z funkcji Wiceprezesa Zarządu BRE Banku SA oraz Członka Rady Nadzorczej w BRE Banku Hipotecznym SA w związku z odejściem z BRE Banku w pierwszym półroczu 2012 roku. Pani Karin Katerbau zostanie Członkiem Zarządu Oldenburgische Landesbank.

W 2011 r. Rada Nadzorcza pracowała bez wynagrodzenia, za wyjątkiem Pani Jolanty Daniewskiej, która otrzymała wynagrodzenie za 2011 r. w wysokości 36 tys. zł z tytułu pełnienia funkcji Sekretarza Rady Nadzorczej oraz Pani Marii Wojsiat-Przedpetskiej, która otrzymała wynagrodzenie w wysokości 36 tys. zł.

Skład Rady Nadzorczej BRE Banku Hipotecznego SA na 31.12.2010 r.:

1. Hans-Dieter Kemler	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Anna Winiarska	- Członek Rady Nadzorczej
3. Karin Katerbau	- Członek Rady Nadzorczej
4. Jolanta Daniewska	- Członek i Sekretarz Rady Nadzorczej
5. Maciej Bieńkowski	- Członek Rady Nadzorczej
6. Wiesław Thor	- Członek Rady Nadzorczej
7. Maria Wojsiat-Przedpetska	- Członek Rady Nadzorczej

W 2010 r. Rada Nadzorcza pracowała bez wynagrodzenia za wyjątkiem Pani Jolanty Daniewskiej, która otrzymała wynagrodzenie za 2010 r. w wysokości 36 tys. zł z tytułu pełnienia funkcji Sekretarza Rady Nadzorczej oraz Pani Marii Wojsiat-Przedpętskiej, która otrzymała wynagrodzenie w wysokości 27 tys. zł.

Z chwilą odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BRE Banku Hipotecznego S.A. w dniu 28.04.2010 r. wygaśnięcie mandat Pana Hartwiga Glatzkiego sprawującego funkcję członka Rady Nadzorczej. W dniu 28.04.2010 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku Hipotecznego S.A. powołało na Członka Rady Nadzorczej Pana Macieja Bieńkowskiego (Pan Maciej Bieńkowski zastąpił Pana Hartwiga Glatzkiego).

W związku z wygaśnięciem mandatu Pana Przemysława Gdańskiego wskutek rezygnacji złożonej z dniem 31.08.2010 r. Uchwałą Nr 1 z dnia 08.09.2010 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku Hipotecznego SA powołało na Członka Rady Nadzorczej Panią Annę Winiarską.

Zgodnie z brzmieniem par. 14 punkt 5 Statutu BRE Banku Hipotecznego SA, Walne Zgromadzenie w formie uchwały podejmuje decyzję co do wyboru i odwołania członków Rady Nadzorczej oraz określenia zasad ich wynagradzania.

Zgodnie z brzmieniem par. 3 punkt 9 Regulaminu Rady Nadzorczej BRE Banku Hipotecznego SA ustalanie warunków kontraktów i wynagrodzeń dla członków Zarządu Banku należy do kompetencji Rady Nadzorczej.

Bank i jednostki z nim powiązane nie zawierały innych transakcji z Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej lub osobami z nimi spokrewnionymi.

39. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Bank zawarł umowę na badanie sprawozdania finansowego z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych firmą PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. (PwC).

Umowa o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego została zawarta w dniu 22.06.2010 r. Umowa została zawarta m.in. na:

- badanie sprawozdania finansowego za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.,
- badanie pakietu konsolidacyjnego dla potrzeb konsolidacji Grupy BRE Banku SA jak również pakietu konsolidacyjnego dla potrzeb konsolidacji Grupy Commerzbank AG za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.

Łączna wysokość wynagrodzenia PwC z tytułu badania sprawozdania finansowego BRE Banku Hipotecznego S.A. i pakietów konsolidacyjnych za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. wynosi 185 tys. zł, z czego w 2011 r. została zapłacona kwota 37 tys. zł.

40. Współczynnik wypłacalności

Nadrzędną zasadą zarządzania kapitałem w Banku jest utrzymywanie kapitału na poziomie zapewniającym stabilny rozwój Banku i pokrycie zarówno minimalnego wymogu kapitałowego jak i pozostałych ryzyk uznanych przez Bank za istotne. Zarządzanie kapitałem jest oparte na zasadach określonych w Prawie bankowym i dobrych praktykach.

Polityka zarządzania kapitałem w Banku opiera się o dwa podstawowe filary:

1. Utrzymanie optymalnego poziomu i struktury funduszy własnych, przy wykorzystaniu dostępnych metod i środków (zatrzymanie zysku netto, pożyczka podporządkowana),
2. Efektywne wykorzystanie istniejącego kapitału między innymi poprzez zastosowanie systemów mierników efektywności wykorzystania kapitału, ograniczenie działalności nie przynoszącej oczekiwanej stopy zwrotu, rozwój produktów o niższej absorpcji kapitału.

Efektywne wykorzystanie kapitału jest więc integralną częścią polityki zarządzania kapitałem zorientowanym na osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu z kapitału i dzięki temu stworzenia stabilnych podstaw zasilania bazy kapitałowej w przyszłych okresach, co pozwoli na utrzymanie współczynnika wypłacalności na wymaganym poziomie co najmniej 8%.

Na fundusze własne Banku składają się:

1. Fundusze podstawowe obejmujące:

- fundusze zasadnicze (wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy oraz kapitał zapasowy),
- pozycje dodatkowe funduszy podstawowych (fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów),
- pozycje pomniejszające fundusze podstawowe - wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej, niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży.

2. Fundusze uzupełniające obejmujące:

- pozycje bilansowe, o zaliczeniu których decyduje Komisja Nadzoru Finansowego (zobowiązania podporządkowane),
- niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży w wysokości równej 80% ich kwoty (przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym) według stanu na 31.12.2011 r. i 80% ich kwoty (przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym) według stanu na 31.12.2010 r.

Całkowity wymóg kapitałowy Banku obejmuje łączny wymóg kapitałowy z tytułu:

- ryzyka kredytowego,
- ryzyka operacyjnego.

Współczynnik wypłacalności oraz poziom funduszy własnych Banku, stanowiących podstawę wyliczenia współczynnika, jest określany w oparciu o następujące przepisy:

- Ustawa Prawo bankowe z dnia 29.08.1997 r. (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.),
- Uchwała nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10.03.2010 r. (Dz. Urz. KNF z 2010 r. Nr 2 poz 11, z późn. zm.),
- Uchwała nr 381/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17.12.2008 r. (Dz. Urz. KNF z 2008 r. Nr 8 poz 35 z późn. zm.),
- Uchwała nr 382/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17.12.2008 r. (Dz. Urz. KNF z 2008 r. Nr 8 poz 36).

Współczynnik wypłacalności Banku na 31.12.2011 r. ukształtował się na poziomie 11,90%, a na dzień 31.12.2010r. na poziomie 12,79%. Całkowity wymóg kapitałowy Banku na dzień 31.12.2011 r. wyniósł 313 417 tys. zł, w tym wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł 301 190 tys. zł (31.12.2010 r. odpowiednio: 272 324 tys. zł i 260 283 tys. zł).

Adekwatność kapitałowa	31.12.2011	31.12.2010
Fundusze własne:		
- Kapitał akcyjny	175 000	175 000
- Pozostały kapitał zapasowy	170 150	142 550
- Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	23 000	20 000
- Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	-	(59)
- Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	156	10
- Korekta funduszy o wartości niematerialne	(2 048)	(1 995)
- Zatwierdzony wynik za I półrocze 2010	-	-
- Zobowiązania podporządkowane	100 000	100 000
Fundusze własne razem	466 258	435 506
Aktywa ważone ryzykiem:		
- aktywa o wadze ryzyka 20%	142 218	124 920
- aktywa o wadze ryzyka 35%	5 414	6 175
- aktywa o wadze ryzyka 75%	24 122	26 768
- aktywa o wadze ryzyka 100%	3 589 709	3 093 279
- aktywa o wadze ryzyka 150%	152	21
Aktywa ważone ryzykiem razem	3 761 615	3 251 163
- Instrumenty pochodne o wadze ryzyka 20%	495	420
- Instrumenty pochodne o wadze ryzyka 50%	2 755	1 950
Instrumenty pochodne ważone ryzykiem razem	3 250	2 370
Aktywa i instrumenty pochodne ważone ryzykiem razem	3 764 865	3 253 533
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	301 190	260 283
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	12 227	12 041
Całkowity wymóg kapitałowy	313 417	272 324
Współczynnik wypłacalności	11,90%	12,79%

41. Zdarzenia po dniu bilansowym

Nie wystąpiły istotne zdarzenia po dniu bilansowym.

Warszawa, 02.03.2012 r.

Podpisy:

Prezes Zarządu
Piotr Cyburt

Członek Zarządu
Sven-Torsten Kain

Członek Zarządu
Krzysztof Czerkas

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych
Jacek Ryszewski